kerk aan de waterweg

MAGAZINE VAN DE ROOMS-KATHOLIEKE PAROCHIE DE GOEDE HERDER MAASSLUIS VLAARDINGEN SCHIEDAM • WINTER 2019/2020

ROOMS-KATHOLIEKE PAROCHIE
MAASSLUIS VLAARDINGEN SCHIEDAM

VERLANGEN

Van de redactie

De Franse mysticus Antoine de Saint-Exupéry schreef: *'Als je een schip wilt bouwen, trommel dan geen mensen bij elkaar om voor hout te zorgen, orders te geven en het werk te delen, maar roep in hen het verlangen wakker naar de uitgestrekte, eindeloze zee.'*
Dit vind ik een prachtig beeld van wat Verlangen is. Het is iets dat dieper gaat dan wat je graag wilt. Verlangen wordt gewekt in je ziel. Daarom is het woord ´Verlanglijstje´ ook zo misplaatst. Bij een verlanglijstje gaat het altijd om materie. Een wensenlijstje zou een betere term zijn of een Hebben-lijstje.
Bij verlangen gaat het nooit om materie. Je verlangt naar iets dat groter is en wat je soms niet goed kunt verwoorden: naar verbondenheid, naar vrijheid, naar verwezenlijking van je roeping. We komen dit allemaal tegen in dit nummer.
Mgr. Vismans vertelt over roeping. Dat hij zich al heel jong geroepen voelde tot het priesterschap, op grond van een diep verlangen.
Mensen die betrokken waren bij de Vredesweek dit jaar, bespeurden bij elkaar een verlangen naar vrede, naar meer begrip tussen mensen en volkeren en religies. Het was mooi om die herkenning bij elkaar te zien.
De parochianen van Schiedam hebben een gemeenschappelijk verlangen, al zijn de onderlinge verschillen vaak zo groot. Ze verlangen dat je op zondag naar een plek kunt gaan waar je thuis bent. Dat is zoveel waard!
Ten slotte Kees Koeleman. Hij blikt dankbaar terug op zijn afscheid en vertelt over zijn reis naar Afrika. Zijn wensen en verlangens zijn helemaal vervuld de afgelopen periode, al bereikte hij de top van de berg niet.
Zo naderen we de adventstijd. Een tijd van verlangen en geduldig wachten op het licht dat gaat komen.
Een inspirerende periode en veel leesplezier. Dat wens ik u van harte toe.

Lidwien Meijer

Adressen
en telefoonnummers van de
kerken van parochie De Goede Herder ■
St. Jan de Doper-Visitatie, Mgr. Nolenslaan 99, 3119 EB
Schiedam, 010- 4735066 ■ **H. Hart van Jezus,** Rijnstraat 1, 3114 SC
Schiedam, 010- 4268648 ■ **St. Liduina en O.L. Vrouw Rozenkrans,**
Singel 104, 3112 GS Schiedam, 010-4268228 ■ **H.H. Jacobus en Martinus,**
Kerkweg 53, 3124 KD Schiedam, 010-4709719 ■ **Willibrord, H. Lucaskerk,**
Hoogstraat 26, 3131 BN Vlaardingen, 010-4702679 ■ **Willibrord, Pax Christikerk,**
Reigerlaan 51, 3136 JJ Vlaardingen, 010-4741790 ■ **H.H. Andreas, Petrus en Paulus,**
Andreasplein 1, 3144 PL Maassluis, 010-5912080
www.goedeherderparochie.nl
Het pastoraal team van parochie De Goede Herder bestaat uit: Charles Duynstee (pr), Henri Egging (pr), Melvin Tharsis (pr) en Avin Kunnekkadan (pr). Het team is te bereiken via Elly Barendregt, medewerker pastoraal team, T: 06-31 99 09 59 of E: e.barendregt@goedeherderparochie.nl. Het bestuur van de parochie is te bereiken via secretaris, E: secretaris@goedeherderparochie.nl.

St. Jan de Doper-Visitatie

H. Hart van Jezus

H.H. Jacobus en Martinus

St. Liduina - OLV. Rozenkrans

Willibrord, Pax Christikerk

H.H. Andreas, Petrus en Paulus

Willibrord, H. Lucaskerk

De volgende *Kerk aan de Waterweg* verschijnt rond 21 februari 2020
Kopij graag inleveren voor 20 januari 2020

Inhoud

Kerk aan de Waterweg

COLOFON

Kerk aan de Waterweg is een uitgave van de parochie De Goede Herder in Maassluis, Vlaardingen en Schiedam en verschijnt in 2019 vier keer. Het blad wordt gratis thuisbezorgd bij parochianen. Een postabonnement is mogelijk voor 20 euro per jaar.

Redactie: Elly Barendregt, Marlène van Geffen en Henri Egging.
Redactieadres: Singel 104, 3112 GS Schiedam
E: redactie@goedeherderparochie.nl

Eindredactie: Lidwien Meijer en Marianne Soors
T: 06-54797022

Aan dit nummer werkten verder mee: Avin Kunnekkadan, Sebastiaan Rutten, Kees Clement, Kees Koeleman, Dick Nels, Taco van der Meer, Riekje Sinnecker, Marleen Bos, Joukje de Boer, Han Raeijmaekers, Charles Duynstee, Jan Bekkers, Louis van Poppel.

Vormgeving:
Pieter van Schouwenburg, Bali

Fotografie: Kees Clement, Sanne Koeleman, Simon Koeleman, Elly Barendregt, Pax Ambassade van Vrede Vlaardingen, Roger Pluijm, Clemens Lammers, Wijnand Burggraaf.

Ontwerp covers:
Elly Barendregt

Drukkerij:
Halewijn, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen

Overnemen:
Artikelen uit Kerk aan de Waterweg mogen met bronvermelding, vrij worden overgenomen. Illustraties en foto's mogen alleen worden gebruikt als vooraf toestemming is verleend door de redactie.

p 8
Pater Melvin Tharsis SVD wist al vroeg dat hij priester wilde worden. Hij gaat als pastor aan de slag in onze parochie

p 12
Kees Koeleman heeft genoten van zijn afscheid en de reis die daarop volgde. En zijn eerste kleinkind werd geboren

p 25
Er is veel te doen in de kersttijd. Samen zingen, samen eten en prachtige koorzang

p 28
De Vredesweek bracht mensen van allerlei kleuren en leeftijden bij elkaar. Om te schilderen, te wandelen en te luisteren naar verhalen

p 32
Mgr. Vismans heeft vele sporen verdiend tijdens zijn lange leven. Hij blikt dankbaar terug op vruchtbare jaren

God spreekt ook door dromen...

Ieder mens heeft verlangens. Die komen dikwijls tot uiting in dromen. Een parochie leeft ook uit verlangen, naar verbondenheid, naar thuis zijn in een familie.

door **Pater Avin Kunnekkadan SVD**

Verlangen is een woord met een mooie betekenis. Verlangen kan vergeleken worden met visie, met dromen. Er zijn dromen die niets betekenen en er zijn dromen die tot de mens komen vanuit de goddelijke voorzienigheid. Die dromen hebben als doel de mens op een spoor te zetten, om hem of haar te laten ervaren wat wezenlijk belangrijk is. God spreekt steeds opnieuw, al merkt de mens dat vaak niet. God spreekt, lezen we in de Bijbel, ook door dromen tot de mensen. In die dromen en verlangens zit een boodschap.

Samen verder

Er is een Joods gezegde dat een mens zonder dromen en naties zonder een visie niet vooruit kan komen. Zo is de droom in onze parochie om in de toekomst samen verder te gaan. Om te komen tot een bundeling van krachten om samen te groeien, samen te leren en samen te bidden.

Als parochie De Goede Herder is ons verlangen: groei in de relatie met God en Jezus Christus, groei in de relatie met elkaar, groei in de relatie met de omringende samenleving. Als parochiegemeenschap willen wij groeien in de relatie met God. De Verrezen Heer heeft het zicht op God op unieke wijze geopend. Daarom willen wij groeien in het volgen van Jezus Christus. Bij kerk-zijn gaat het daarnaast om groeien in onderlinge verbondenheid en in verbondenheid met het bisdom en de wereldkerk. Pastorale beroepskrachten en parochianen gaan een band met elkaar aan om elkaar te helpen en te sterken in het geloof. Daarbij willen we een relatie aangaan met mensen die nog niet tot de kern van onze parochie horen en aan hen het evangelie doorgeven. In dialoog met partners en bondgenoten in de samenleving, zal de kerk veranderen.

Elkaar verrijken

Door onze verlangens en dromen waar te maken werken wij samen aan één lichaam, waarvan alle leden, zowel degenen die al langer betrokken zijn als degenen die nieuw zijn binnengekomen, elkaar aanvullen en zo een eenheid vormen (1 Kor.12). Als leden zijn we op elkaar aangewezen en kunnen we elkaar verrijken. Samen vormen we een rijke bron van mogelijkheden. Ons verlangen kan plaatsvinden in de geest van psalm 127: 'Als de Heer het huis niet bouwt, ach metselaar, waarom nog werken?' en psalm 23: 'de Heer is mijn herder'.

Als leden zijn we op elkaar aangewezen

In Schiedam zijn we begonnen met het proces van verlangen, om de vier gemeenschappen tot één gemeenschap samen te smelten. In Vlaardingen is het verlangen om van twee gemeenschappen tot één gemeenschap te komen. Er is veel overleg geweest en het is verre van gemakkelijk. Van iedereen wordt gevraagd om samen te delen en samen te bouwen en om een positieve bijdrage te leveren.

Als pastores kunnen wij mooie plannen maken. Maar we kunnen alleen als een gezamenlijke familie ons verlangen waarmaken en uitvoeren. We zullen daarom ook allemaal moeten participeren.

Bezinnen

Mogen wij er als pastores en parochianen op vertrouwen dat de kracht van God, de kracht van Jezus Christus werkzaam is bij de opbouw van zijn Kerk in onze geloofsgemeenschappen.

Moge de Heilige Geest ons daarbij inspireren op onze weg in deze Adventsperiode naar Kerstmis. Sterk ons verlangen naar de komst van de Heer; in onze harten, in onze families, maar ook binnen onze parochie. Moge deze Advent- en Kerstperiode een tijd zijn om ons op onze verlangens te bezinnen en verdere stappen te zetten. In deze geest wens ik u allen een Zalig Kerstfeest toe.

Het gaat om kerk zijn in de toekomst

Jan Bekkers staat stil bij de toekomst van de parochie. Hoe aantrekkelijk zijn we voor de komende generaties?

door **Jan Bekkers**

De laatste maanden waren er veel gesprekken, hoorzittingen en bestuursvergaderingen over de kerken in onze parochie. Dit is een moment om even terug te gaan naar de 'oorsprong'. Waar ging het ons ook alweer om? Uiteindelijk ging het om de toekomst van de katholieke kerk in Schiedam, Vlaardingen en Maassluis. Het woord 'toekomst' geeft helder aan dat we het niet over het 'hier en nu' hebben, maar over de situatie in de nabije en verdere toekomst. We willen dus iets creëren wat aantrekkingskracht heeft op de generatie na ons.
Hoe denken we daarover na? Het lijkt er sterk op dat we toch vooral kijken hoe we de huidige situatie zoveel mogelijk kunnen behouden. Vanuit die situatie beoordelen we de nieuwe situatie. Het blijkt moeilijk om veranderingen te beoordelen op hun eventuele aantrekkelijkheid voor de toekomst, voor die generatie na ons.

De weg is zeker niet recht…

Eén geloofsgemeenschap

We stellen ons ten doel om de krachten te bundelen en per stad één geloofsgemeenschap te vormen. Een geloofsgemeenschap, waarin de huidige sterke punten gedeeld en verder versterkt worden, en waarin ook verschillende invullingen en uitingen tot hun recht komen. Echter, bij dat laatste lijkt de schoen een beetje te wringen.
Het vormen van een nieuwe geloofsgemeenschap kan eigenlijk alleen als de eerdere deelgemeenschappen ophouden te bestaan. Die gemeenschappen waar de kerk aan de eredienst wordt onttrokken, de St. Jan de Doper-Visitatie en de Heilig Hart, ervaren dat in de realiteit. Hun kerk, hun punt van samenkomst, waar lief en leed gedurende tientallen jaren gedeeld werd, is er binnenkort niet meer. De huidige gemeenschap binnen de Liduinabasiliek aan de Singel, de kerk die het nieuwe centrum van vieren, dienen en leren wordt, ervaart dit heel anders. 'Wij blijven bestaan', is de gedachtegang. 'Er komen andere mensen bij, dus moeten wij ons wat aanpassen om hen te verwelkomen.
Dit is een enorme valkuil. De realiteit is namelijk dat ook deze gemeenschap ophoudt te bestaan! De Singelkerk wordt de kerkplek voor uiteindelijk vier voormalige deelgemeenschappen. Hier zal zich een nieuwe 'cultuur' vormen van die nieuwe gemeenschap, hier zullen we elkaar ontmoeten om dichter bij elkaar en bij God te komen. Daarbij zal de blik op de toekomst moeten worden gericht en niet op het heden. Hoe zorgen we dat over tien en twintig jaar deze gemeenschap er nog is?
De inrichting van de liturgie op zondag zal uitsluitend vanuit dit perspectief beoordeeld en vastgesteld moeten worden. Vanaf de zomer 2020 zal dit volledig voor drie deelgemeenschappen gelden en deels voor de Jacobus gemeenschap. Op termijn (bij de evaluatie in 2022) bestaat de mogelijkheid, dat de Jacobus en Martinus gemeenschap ook haar kerk kan verliezen en zich volledig zal aansluiten.

Gregoriaans

Daar spelen best ingewikkelde processen doorheen. Bijvoorbeeld de rol van het gregoriaans,

waar zeker niet lichtzinnig mee moet worden omgegaan.
Aan het gregoriaans zitten twee aspecten. Het eerste is de spirituele invloed die het gregoriaans heeft in het proces om dichter bij God te komen, als religieuze ervaring. Ik ben zelf een enorm liefhebber van bijvoorbeeld het *Miserere mei*, waarbij ik een enorme rust ervaar, een spirituele ervaring. Dit aspect past buitengewoon in het proces van één geloofsgemeenschap, voor degenen die dit ook zo ervaren.
Een tweede aspect is dat het gregoriaans een unieke stijl bevat, die zeer de moeite waard is om behouden te blijven. Momenteel wordt een procedure afgerond bij het 'Kenniscentrum immaterieel erfgoed' om het gregoriaans als immaterieel erfgoed vast te leggen. Daar mogen we trots op zijn. Echter, dit aspect is breder en niet per se gelinkt aan de Singelkerk en aan ons streven naar één geloofsgemeenschap. Daarmee is het minder relevant voor dat proces. Daarbij kan er zelfs een spanningsveld ontstaan tussen behoud van dit erfgoed in de Singelkerk en het streven om een liturgie vorm te geven waar verschillende invullingen en uitingen tot hun recht mogen komen.
Ook dit is oplosbaar als we naar elkaar luisteren en naar een win-win situatie streven. In de vorige *Kerk aan de Waterweg* heb ik al gepleit voor empathisch luisteren, het luisteren met de intentie om de ander te begrijpen. Dit houdt in dat je je verplaatst in de ander. Opnieuw wil ik benadrukken dat daar de sleutel ligt.
Vandaag zag ik een auto rijden met het opschrift: 'Vooruit is niet altijd rechtdoor'. Mooi gezegd, vooruit gaan we, op de weg naar die ene geloofsgemeenschap, maar de weg is zeker niet recht...

Triest nieuws

Twee dagen nadat ik de kopij voor dit artikel had aangeleverd, informeerde mede-bestuurslid Marianne Soors mij dat bij haar borstkanker is geconstateerd. Heel triest nieuws, dit relativeert weer behoorlijk al datgene dat ik in het voorgaande heb geschreven.
Door deze diagnose en het in te zetten behandeltraject, is Marianne gedwongen haar taken als secretaris van het Parochiebestuur met onmiddellijke ingang neer te leggen. Gelukkig is Clemens Lammers bereid haar taken op interim basis over te nemen.
Wij hebben een groot vertrouwen in een goede afloop en wensen Marianne en haar familie heel veel sterkte in deze periode.

Eerste Heilige Communie in 2020

In 2020 zal er in parochie De Goede Herder op drie plaatsen een Eerste Heilige Communieviering plaatsvinden. U kunt uw kind aanmelden voor één van deze vieringen. U krijgt dan een aanmeldingsformulier en verdere informatie over de voorbereidingsbijeenkomsten voor de kinderen en de ouders. De informatie wordt u per e-mail toegestuurd. In onderstaand schema staat wanneer de vieringen zijn en bij wie u uw kind kunt aanmelden.

Deelgemeenschap	Datum en kerk viering voorstellen Communicanten	Datum en kerk viering Eerste Heilige Communie	Aanmelden bij
Maassluis Andreas, Petrus en Paulus	9 februari, 09.30 uur, Petrus en Pauluskerk	14 juni, 10.00 uur, Petrus en Paulus kerk	Daniëlle van der Mieden eerstecommuniemaassluis@goedeherderparochie.nl
Vlaardingen Willibrord (Pax Christikerk en H. Lucaskerk)	9 februari, 10.30 uur, Pax Christikerk	7 juni, 10.30 uur, Pax Christikerk	Jetske Burggraaf eerstecommunievlaardingen@goedeherderparochie.nl
Schiedam (St. Liduina en O.L.V. Rozenkrans, H. Hart van Jezus, St. Jan de Doper-Visitatie, H.H. Jacobus en Martinus)	16 februari, 11.00 uur, H.H. Jacobus en Martinuskerk	28 juni, 11.00 uur, H.H. Jacobus en Martinuskerk	Patrick Rutten eerstecommunieschiedam@goedeherderparochie.nl

De geloofsbelijdenis (7)

Wanneer vangt ons eeuwige leven aan?

Dit is de laatste aflevering van de serie bespiegelingen over onze geloofsbelijdenis. De laatste uitspraken zijn met elkaar verbonden: de vergeving van de zonden, de verrijzenis van het lichaam en het eeuwig leven, Amen.

door **Pastor Charles Duynstee**

Veel mensen beschouwen de geloofsbelijdenis als leerstellige uitspraken, dogma's, waar je weinig mee opschiet. Ze roepen vaak weerstand op.
Maar je kunt deze dogma's ook zien als eerbewijzen aan onze God, die begaan is met ons mensen. Ze zijn voor mij eerder geloofsgeheimen, die ik een plek kan gegeven in mijn hart, en niet zo snel in mijn hoofd.
Mijn hart wordt daarom ook geraakt als in een viering het Credo wordt gezongen. Het roept bij mij ook verbondenheid op met allen die geloven, waar ook ter wereld. Daarom heb ik er tijdens mijn 'eerste mis', jaren geleden voor gekozen om de geloofsbelijdenis in het Latijn te laten zingen.
Ondanks alle weerspannigheid die deze uitspraken kunnen oproepen, zijn ze wel het fundament van ons geloof, het fundament van ons doopsel in 'Vader, Zoon en Heilige Geest'.
Nu probeer ik voor mezelf en voor u uitleg te geven over de laatste drie geloofsuitspraken, de laatste geheimen. Namelijk het geloof in de vergeving van de zonden, in de verrijzenis van het lichaam en het eeuwig leven.

Vergeving, verrijzen, eeuwig leven

De vergeving van de zonden mogen we hier op aarde al ervaren. De andere twee uitspraken zijn gericht op een nieuwe wereld die voor ons moeilijk onder woorden te brengen is.
Je kunt wel zeggen dat hemel en aarde niet los verkrijgbaar zijn. De hemel ontkiemt al in ons aardse leven.
In mijn persoonlijk geloof zijn vergeving, de verrijzenis en het eeuwig leven zeer met elkaar verbonden. In ons aardse leven mogen we telkens een nieuw begin ervaren, na vallen mogen we telkens weer opstaan. Vergeving van zonden en verzoening zijn dus geen luxe, maar noodzakelijk om te kunnen leven. Iedereen heeft vergeving en verzoening nodig. Anders wordt het leven een hel. Dan ben je levend dood.

De vergeving van God bewerkt nu al een nieuwe schepping, een opstanding al in dit aardse leven. Van een lafaard (Simon Petrus) maakt God een rots; van een fanaticus (Saulus) maakt Hij de heilige Paulus, de apostel van de liefde. De vergeving ontrukt de mens aan het keurslijf van het verleden. Vergeven worden betekent verrijzen.
Vergeving kan je verwoorden in verschillende Bijbelse beelden. Vergeven is vereffenen van schuld, vrijkomen uit de gevangenis, de ballingen terugbrengen naar hun land.
Vergeving is je ogen openen, het is zuiveren en wassen, het is genezen van een verlamming, de eigen plaats in de gemeenschap terugkrijgen, zoals Jezus voor de genezen melaatse.
Vergeven is verrijzen, een nieuwe mens scheppen, de toekomst openen.
Vergeving is geen simpele streep door het verleden. Het is een schepping, het ontstaan van een nieuw wezen.

Ja en amen aan het leven

Wat mag je verstaan onder het eeuwig leven? Vanuit het geloof zal je eenmaal jouw aardse leven uit handen moeten geven, in het besef dat God 'het leven niet van ons afneemt maar het nieuw maakt en dat, als ons aardse huis, ons lichaam, afgebroken wordt, Jezus al een plaats bereid heeft in Gods huis om daar voorgoed te mogen wonen.'
Deze prefatie voor de overledenen, die ik altijd bid tijdens een uitvaart, geeft mij veel troost, hopelijk ook aan de nabestaanden.
'Zeg maar amen': de geloofbelijdenis eindigt zoals ze begonnen is. Want 'amen' komt van een Bijbelse woordstam die 'geloven' betekent. Be-amen dus, in de betekenis van: zich toevertrouwen - aan. Ja en amen aan God. Ja en amen aan het leven.

Pater Melvin Tharsis stelt zich voor

“Alles is een ervaring, waar je

Op zaterdag 19 oktober werd pater Melvin Tharsis svd gepresenteerd als pastor van onze parochie. Waar gaat zijn hart naar uit?

door **Lidwien Meijer**

Pater Melvin komt binnen met de Bijbel in de hand. “Die neem ik overal mee naar toe”, zegt hij. Er wonen Hindoes uit Sri Lanka hier. Ze weten dat ik priester ben en ze vragen mij weleens iets te lezen. Ik heb ook nog een Tamil-bijbel, een Engelse Bijbel en dus de Nederlandse Bijbel. Als ik iemand een kaartje schrijf, schrijf ik er dikwijls een Bijbeltekst bij. Zo stuurde ik kortgeleden een kaartje naar een vrouw die een ongeluk had gehad. Ik koos de zegen uit het boek Numeri: *De Heer zegene en behoede U*. Ze had het gevoel dat het speciaal voor haar was bedoeld. Ik had het in het Tamil geschreven.

Misdienaar

Pater Melvin werd geboren in Trichy, een grote stad in de deelstaat Tamil Nadu. Hij komt uit een gezin met twee kinderen, hij heeft één zus. “Ik kom uit een arm gezin. Soms was er geen eten, maar toen ik klein was, wist ik nog niet wat armoede was. Het drong pas tot me door toen ik een jaar of elf was. Toen ben ik stiekem gaan werken in een kledingwinkel. Daar kon ik vijf roepi’s verdienen. Ik heb er veel geleerd, het was een mooie ervaring. Ik zie niets als probleem, alles is een ervaring, waar je weer wat van leert.

Mijn interesse voor het priesterschap begon al toen ik heel klein was. Elke ochtend ging ik om 6 uur naar de Mis. Ik mocht misdienaar zijn en dat vond ik heel fijn om te doen, maar de kleding was me veel te groot. We hadden een parochie met vijftienhonderd gezinnen. Mijn ouders hebben me nooit gedwongen om deze kant op te gaan, maar ze waren wel heel blij toen het gebeurde.

Slecht weer

Na de basisschool ging hij naar een protestantse middelbare school. Toen

hij rond de vijftien was ging hij naar het svd-seminarie en daarna naar de universiteit. Hij studeerde er Engelse literatuur en filosofie. Dat was nodig om toegelaten te worden voor de studie theologie in Orissa. In 2015 werd hij priester gewijd. “In Orissa heb ik ook veel geleerd. Het seminarie was in een dorp en er waren daar veel arme mensen. We gingen als priesterstudenten naar de dorpen om mee te

Toen ben ik stiekem gaan werken in een kledingwinkel

leven met die mensen. Ik heb er ook met geestelijk en lichamelijk gehandicapten gewerkt. Na de priesterwijding heb ik zes maanden in Mumbay gewerkt. Daar is onze svd-parochie. ’s Avonds ging ik er op bezoek in het verpleeghuis, bij heel arme mensen. Toen ik naar Nederland kwam, heb ik eerst in Nieuwegein gewoond. Daar bezocht ik een rooms-katholieke familie die uit India kwam. En ik kwam bij drie hindoe families uit Sri Lanka. Ze waren altijd zo blij om mij te zien. Dat er een priester naar hen toe kwam, was heel belangrijk voor hen. Het viel me in Nieuwegein wel

weer wat van leert”

meteen op dat er weinig mensen naar de kerk komen hier in Nederland. En dan hoor ik zeggen vóór de Mis: ‘Vandaag is het slecht weer, er komen weinig mensen.’ De week erop hoor ik: ‘Vandaag is het mooi weer, dan komen er weinig mensen.’
Ik begrijp het wel. Iedereen heeft het druk, met studeren en werken. De beste tijd voor jonge mensen is zondagavond. Dan zou er eigenlijk een Mis moeten zijn.”

Daklozen

“Hier in Nederland heb ik nu ook contact met enkele daklozen. Ik hoor dan over hun leven. Ze hebben een sterk geloof in God. ‘God geeft wat we nodig hebben’, hoor ik ze dan zeggen. Eens zag ik een dakloze die bezig was om een straatkrant te verkopen. Iemand wou hem iets geven en kwam bij hem terug met een tas met eten. De dakloze zocht uit wat er kon bederven. Dat gaf hij dan weer aan de Moeder Teresa-zusters. Op zondagmiddag ga ik vaak op ziekenbezoek. Dan neem ik de Communie mee naar de zieken. Eens per week ga ik de Moeder Teresa-zusters helpen. Elke dag loop ik naar de kathedraal voor de aanbidding. Ik loop dan onderweg ook te bidden voor allerlei mensen die ik tegen ben gekomen. Ik heb ook al enkele vieringen gedaan in de kathedraal toen pastor Bergs net was overleden. De mensen hier zijn heel aardig. Het is een uitdaging om meer mensen te bewegen om naar de kerk te komen. Ik lees veel in de Bijbel. En ook in boeken over de bijbel. Ik heb kortgeleden ook een boek gekregen over moeder Teresa.”

Het goede nieuws

“Het gaat er eigenlijk om dat wij hier het leven van de apostelen leiden, het evangelie doorgeven. Onze missionarissen hebben in het verleden zoveel gedaan in de missielanden: medische zorg, onderwijs. Ze gingen naar die landen zonder vervoer, zonder spullen, alles was vreemd voor hen. Toen ik in Nederland kwam, was mijn bedje gespreid, ik had helemaal geen materiële zorgen, ik kwam in mooie huizen te wonen, dat is een groot verschil.
De svd-paters hebben nu en dan contact met elkaar. Elke twee maanden is er een vergadering met alle actieve priesters. Er zijn groepen priesters in Duivendrecht, Nieuwegein, Schiedam en Den Haag. Eens per jaar is er ook een svd-dag in Teteringen, voor alle paters.
Elke drie maanden bezoek ik het graf van onze stichter, pater Arnold Janssen in Steyl. Daar ga ik ook geregeld naar toe voor bezinning, om er te bidden. Hij is heel inspirerend voor mij. Zijn karakter was positief. Hij wilde een missiecongregatie beginnen, en in Duitsland lukte dat niet, het mocht niet. ‘Dan maar in Nederland’, heeft hij gedacht. ‘Lukt het niet zo... dan maar zo’. Dat is ook mijn instelling.”

Avonden over kerksluitingen in Schiedam

Loslaten en thuiskomen zijn

Er gaan twee kerken dicht in Schiedam in de zomer van 2020. Tijdens twee bijeenkomsten gingen parochianen in gesprek met het parochiebestuur en functionarissen van het bisdom. Hoe ziet men de toekomst? Wat gebeurt er met de gebouwen?

door **Marianne Soors**

Op 7- en 15 oktober waren er hoorzittingen in onze parochie, naar aanleiding van het voorgenomen besluit om de St. Jan de Doper-Visitatiekerk en de H. Hartkerk in juni 2020 aan de eredienst te onttrekken.
Van elke deelgemeenschap waren ongeveer dertig parochianen aanwezig. Voor de pauze gaf vicevoorzitter Jan Bekkers een overzicht van de voorgeschiedenis. In 2011 is parochie De Goede Herder ontstaan door een fusie van vier Schiedamse parochies met de geloofsgemeenschappen in Vlaardingen en Maassluis. Op verzoek van het parochiebestuur heeft Hein Steneker in 2016 de parochie doorgelicht. Dat leverde geen vrolijk rapport op. De periode 2011-2016 liet een grote daling zien in de participatie van katholieken en dat betekent een wezenlijke dreiging voor pastorale activiteiten en financiën. Op 12 november 2016 sprak men hierover met de kernvrijwilligers. Besloten werd binnen vijf jaar in elke stad één gemeenschap te vormen met één kerkgebouw. Voor wat betreft Schiedam wilde de bisschop een voorbehoud maken ter zake de Jacobuskerk. Deze blijft vooralsnog open.

Er moeten knopen worden doorgehakt

Iets herkenbaars

Op 10 juni 2018 werd met de kernvrijwilligers gesproken over het voorstel om de vier deelgemeenschappen in Schiedam op te heffen en een nieuwe deelgemeenschap te creëren, die kerkt in de Singelkerk. Daar is nu maandelijks al een gezamenlijke viering.
Vicaris-generaal Visser, zo'n twintig jaar priester en een van de jongste aanwezigen tijdens deze hoorzittingen, probeert zich te verplaatsen in mensen, die ouder zijn en al langer meelopen in de Kerk. Wat is er veel veranderd. Vanuit een bloeiperiode met veel gelovigen en beroepskrachten is de Kerk terecht gekomen in een periode van secularisatie. Dan moet je je afvragen: hoe gaan we om met de harde kant, gebouwen en financiën, en met de zachte kant, de pastorale beroepskrachten en de mensen die aan de pastorale zorg zijn toegewijd? Het bisdom Rotterdam vindt dat het initiatief bij kerksluiting bij het pastoraal team en het parochiebestuur moet liggen. Doel van de hoorzittingen is van de parochianen te horen, wat zij ervan vinden.
Algemeen econoom John Bakker gaf aan, dat na deze hoorzitting aan de priesterraad om advies zal worden gevraagd. Pas daarna zal de bisschop een besluit nemen over het onttrekken van het gebouw aan de eredienst. Het is reëel te constateren, dat het aantal gebouwen te groot is voor de parochie en dat er knopen moeten worden doorgehakt. Als het besluit is genomen, dan komt er een laatste viering waarin de bisschop of de vicaris-generaal voorgaat. Het is belangrijk om iets herkenbaars van de kerkelijke roerende goederen mee te nemen naar de Singelkerk, want loslaten en thuiskomen zijn lastige processen.

Hoorzitting St. Jan de Doper-Visitatie

Er waren tijdens de hoorzitting op 7 oktober veel vragen en opmerkingen. Het werd een levendige bijeenkomst. "Kunnen de stoelen meegenomen worden?", vroeg iemand. "Die zorgen voor een gemoedelijke sfeer en een saamhorigheidsgevoel en zitten prettiger dan de banken." De heer Bakker geeft aan, dat de Singelkerk een rijksmonument is en dat de banken deel uitmaken van de redengevende omschrijving. Daar mag niets aan worden veranderd.
"Het gemeenschapsgevoel is een belangrijke waarde in deze gemeenschap. Hoe kan dat weer terugkomen in de Singelkerk?" De heer Van der

lastige processen

Steen vraagt zich af of de parochianen met hun eigen geloofsbeleving zich in de Singelkerk thuis zullen gaan voelen. “Het gebouw en de inrichting staan daar ver van af, en ook de regels maken dat de mensen zich tot nu toe niet echt thuis voelen bij de gezamenlijke vieringen. Men heeft ook bemerkt dat bij de parochianen van de Singelkerk weerstand bestaat tegen het zingen in het Nederlands.”
Het valt ook niet mee om een goed geoutilleerd, modern kerkgebouw te moeten loslaten. Het moet worden ingeruild voor een mooi monument, dat als gebouw voor samen vieren en leren niet warm is ingericht. Is monumentenzorg belangrijker dan de schapen? “De Singelkerk is een oude dame”, reageerde John Bakker, “en die zijn duurder dan jongere kerkgebouwen. Maar het is een gegeven, dat er sprake is van een Rijksmonument en dat brengt bepaalde beperkingen met zich mee.”
Aan menselijk gedrag kan wel iets worden gedaan. Een terugkerend thema op deze avond is, dat ook de gemeenschap van de Singelkerk zal moeten veranderen. Kan daar ook niet een soort hoorzitting komen? Inmiddels is besloten, dat er een dergelijke bijeenkomst gaat komen.
Verder wordt besproken: Is er in de Singelkerk ruimte voor Nederlandstalige vieringen? Het is ook wenselijk, dat er een betere geluidsinstallatie komt. Op zondagmiddag zijn er misschien vespervieringen mogelijk met een gebedsleider als voorganger. Deze kan dan ook een overweging houden.
Op langere termijn zijn er zorgen over leegloop en daardoor onvoldoende geld voor onderhoud van de Singelkerk.

Deelgemeenschap H. Hart

Tijdens de hoorzitting op 15 oktober kwamen eerst de communicatieproblemen naar voren met de Pinkstergemeente, die het gebouw een aantal dagdelen per week huurt. Het parochiebestuur zal deze problemen in samenspraak met de Beheercommissie aanpakken.
Mevrouw De Wolf geeft aan, dat het moeilijk is om de H. Hartgemeenschap een plek te geven in de Singelkerk. Er is daar weinig ruimte; de liturgie is plechtig en duurt langer, ook als het koor van de H. Hartkerk de zelfgekozen liederen zingt.
Voor een goede verhuizing is gemeenschapszin nodig. Het koor speelt daarbij een belangrijke rol, maar ook het koffiedrinken na de viering, de hartelijkheid en de gezelligheid. De vrijwilligers van de H. Hartkerk willen bijvoorbeeld graag helpen bij koffieschenken, maar moeten dan wel de ruimte krijgen. De heer Bakker geeft aan, dat het meenemen van een herkenbaar voorwerp uit de H. Hartkerk belangrijk is om je in de Singelkerk meer thuis te voelen. Wederom komt een hoorzitting voor de Singelgemeenschap ter sprake. Als je naar verbinding zoekt, is een cultuuromslag mogelijk. Door samen op te trekken en samen te eten ontstaat gemeenschapszin en een familiegevoel.
Wat gaat er gebeuren met het kerkgebouw? Het gaat om een gemeentelijk monument en daarom is sloop niet voor de hand liggend, maar herbestemming is ook ingewikkeld als daar ingrepen aan het gebouw voor nodig zijn.
De gemeente zal het silhouet van de kerk wel overeind willen houden, maar wil er niet voor betalen. Voor het bisdom is een waardige herbestemming belangrijker dan geld. De voorkeur gaat ernaar uit het gebouw opnieuw een kerkelijke bestemming te geven, maar dan dient de toekomstige kerkgemeenschap wel aan een aantal criteria te voldoen. Met kerkelijke zaken, die niet uit het gebouw kunnen worden verwijderd, dient zorgvuldig om te worden gegaan en men moet voor het gebouw kunnen zorgen. Deze eisen gelden ook als een projectontwikkelaar met het pand aan de slag gaat.

Kees Koeleman blikt dankbaar terug

Wat een tijd!

Wat was de periode van augustus tot en met oktober een bewogen tijd! Op 31 augustus de geboorte van mijn kleindochter Rosalie, op 6 en 8 september afscheid van parochie De Goede Herder, van 12 tot 29 september op vakantie in Tanzania en toen met pensioen.

Het heeft mij zó goed gedaan!

Mensen hebben mij vaak verteld wat het betekent om oma of opa te worden. Nu heb ik het zelf mogen ervaren. Op 31 augustus ben ik opa geworden van Rosalie, het eerste kindje van mijn oudste dochter Sanne en Arnoud. Een lief meisje. Hoe kan het anders. Je hebt het natuurlijk niet voor het zeggen, maar gelukkig viel haar geboorte niet samen met mijn afscheidsweekend, want dan weet ik nog zo net niet waar mijn gedachten naar toe waren gegaan. Inmiddels (eind oktober) is ze alweer twee maanden oud en heb ik al een paar keer met haar in de kinderwagen gereden. Ze heeft sterke armpjes en beentjes, dus het zou zo maar kunnen dat er een bergbeklimster aan zit te komen. Rosalie is voor mij een bron van vreugde.

Over de ziel

In augustus had ik vakantie. Ik ben nauwelijks weg geweest. Mijn dochter was immers 27 augustus uitgerekend, in september zou ik naar Afrika gaan en daarna zou ik eeuwig vakantie hebben. De dagen vulden zich vooral met het treffen van voorbereidingen voor de beklimming van de Kilimanjaro. Een paar dagen stijgen en dalen in de Harz, hardlopen, lopen en nog eens lopen. Ik dacht nauwelijks aan mijn afscheid. Maar toen ik op maandag 2 september aan mijn laatste werkweek begon, was het ineens verrassend nabij. Zouden mensen er na zo'n vakantieperiode nog wel aan denken, vroeg ik me af.

Nou, u heeft er zéker aan gedacht. Op vrijdagavond 6 september hebben we in de Windwijzer met meer dan honderd mensen aan de lippen gehangen van Jan de Geus en Chantal van Heeswijk. Jan had ik gevraagd om een verhaal te vertellen over de ziel. Van zijn aanvankelijke opmerking: 'Maar daar weet ik weinig van', was niets te merken. Op een aanstekelijke manier stond hij stil bij Jezus' gelijkenis over de barmhartige Samaritaan, die zich tot in zijn ziel liet raken door een gewonde man,

die voor een paar dagen het centrum van zijn leven werd. Het bijbelverhaal blijkt naadloos aan te sluiten bij het gedachtegoed van de Franse filosoof Levinas.
De lezing van Jan de Geus werd regelmatig onderbroken door vertelsels en illustraties van Chantal van Heeswijk, performer, theatermaker en schrijver. Chantal ken ik van het MultiCultiKoor Rotterdam Noord, waar we beiden lid van zijn. In het kader van onze concerten verzorgt zij wel eens 'tussendoortjes', die mij

Ik hoop dat ik u heb kunnen helpen bij het zoeken naar de grondtoon van het leven

altijd raken. En ook op deze avond was het raak. Ik heb van het gezamenlijk optreden van Jan en Chantal genoten, evenals van de hartelijke woorden van collega Charles, het door hem, Henri, Melvin, Avin, Elly en Lidwien gezongen lied en andere blijken van waardering.

Tent op het grasveld

Op zondag 8 september was het tweede afscheidsmoment. De viering was voorbereid met vertegenwoordigers van het Klaar-is-Kees-koor en de drie lectoren. We kozen voor het thema 'Verder kijken'. Als pastor ben je immers een soort 'verderkijker'. Je probeert mensen te helpen om verder te kijken dan hun neus lang is. De lezingen van de viering sloten bij het thema aan. 'Als ik u heb kunnen helpen bij het zoeken naar de grondtoon van het leven', eindigde ik mijn overweging, 'ben ik dankbaar; mag u zich door deze grondtoon laten leiden in het vervolg van uw levensweg'. Ik herinner me nog goed dat Elly Barendregt, stuwende kracht bij de organisatie van het afscheid, aan me vroeg: "Heb je enig idee hoeveel mensen we op zondag kunnen verwachten?" Nou, niet dus. Maar wat ben ik blij dat er op het grasveld achter de Pax Christikerk een tent was neergezet. Anders hadden we honderd mensen naar huis moeten sturen. Ik ben u echt heel dankbaar dat u met zovelen bent gekomen, niet alleen parochianen (ook van mijn vroegere werkplek), maar ook uit de kring van familie, vrienden en bekenden, oud-collega's, het bisdom Rotterdam, geestelijk verzorgers, oecumenische contacten, uitvaartondernemers en kerk-school-contacten. Bedankt allemaal, voor de sympathieke woorden, ook per kaart, lied of toespraak. Van 12.00 – 14.30 uur heb ik geprobeerd om voor iedereen die in de rij stond even oog en oor te hebben én de vaart erin te houden. Maar uw geduld zal op de proef zijn gesteld. Bedankt ook voor uw bijdrage aan het prachtige herinneringsboek, inmiddels verschillende keren gelezen. Bedankt voor uw financiële bijdrage aan de Afrikareis, zo'n 4500 euro! En wat liep het, dankzij de inzet van velen en de goede aansturing van Elly, allemaal vlekkeloos. Het heeft mij zo goed gedaan. In een bedankje voor de nieuwsbulletins schreef ik: 'In mijn gevoel ga ik straks op vleugels de Kilimanjaro op'.

Beklimming Kilimanjaro

Twee en een halve week ben ik met mijn zoon Simon in het noordelijk gedeelte van Tanzania geweest. Op 14 september werden we door een volkswagenbusje van de stad Arusha naar het startpunt van de Lemosho-route gebracht, van waaruit het nog zo'n 47 kilometer klimmen is naar de top van de Kilimanjaro, die bijna 6000 meter hoog is.

Op bovenstaande foto hebben we de 3000 meter al gepasseerd. Het tropisch regenwoud ligt achter ons. We bevinden ons in de toendra-zone en zijn op weg naar het Shira-2-kamp, waar we aan het einde van de tweede beklimmingsdag op 3900 meter overnachten. Onze gezichten lachen en de duimen gaan omhoog. We zagen dat het goed was...

De derde dag bracht ons naar het Barranco-kamp, ook op 3900 meter hoogte. Om daar echter te komen moesten we over de Lava-tower, op 4630 meter hoogte. En daar ging het mis met mij. Plotseling werd ik misselijk en moest overgeven, één van de verschijnselen van hoogteziekte. De luchtdruk in de cellen van je lichaam past zich niet zomaar aan, aan de lagere luchtdruk buiten en dan is er een kans dat die cellen gaan barsten, met overgeven en hoofdpijn tot gevolg. Ik kreeg er last van, Simon niet. De misselijkheid bleef, ook toen ik was afgedaald naar het Barranco-kamp.

De volgende ochtend hebben we in overleg met de gidsen een moeilijk besluit genomen: ik zou met een gids en een drager via de steile Umbwe-route naar beneden gaan en Simon zou met de hoofdgids en de rest van het draagteam verder gaan. Het liet ons beiden niet onberoerd. Ik was blij dat ik het laatste gedeelte van de Umbwe-route mee kon rijden met een auto van de reddingsdienst. Een andere auto bracht me naar een lodge in Arusha, waar ik me al aardig hersteld voelde en ook weer gewoon gegeten heb.

Na wat tranen wist Simon gelukkig de knop om te zetten. Van het Barranco-kamp klom hij met gemak naar het Karanga-kamp en daarna naar het Barafu-kamp (4640 meter), het laatste station op weg naar de top (5895). Met de beklimming van de laatste 1355 meter begon hij 's nachts om 24.00 uur, samen met de hoofdgids. Voorzien van een mijnwerkerslamp, drie liter warm water en wat eten in de rugzak, en gehuld in maar liefst zeven lagen kleding vanwege de lage temperatuur (15 graden onder nul), ging hij, vanwege het gebrek aan zuurstof, als een slak omhoog.

Ik werd misselijk, één van de verschijnselen van hoogteziekte

Om vijf uur 's morgens sloeg ook bij hem de misselijkheid en de hoofdpijn toe. Maar bij het krieken van de dag haalde hij de top. Een geweldige prestatie. En wederom een emotioneel moment. Bij zonsopkomst sta je toch maar mooi op de nok van het hoogste dak van Afrika. Maar hij stond er wel alleen. Ik zat immers 5000 meter lager. Nog diezelfde dag is hij - niet te geloven - afgedaald naar 1640 meter en met de auto naar Arusha gebracht. De dag erna sloten we elkaar weer in de armen.

Safari

Na een paar rustdagen (vooral voor Simon; ik was al uitgerust) volgden vijf safaridagen, in vier nationale parken: Tarangire, Lake Manyara, Serengeti en Ngorongoro. We troffen het met onze chauffeur Mike. Hij was een echte

Genesis-2-man: alles wat we zagen, kon hij benoemen. Bij de olifant en de giraf konden we dat natuurlijk zelf en ook bij de buffel, het nijlpaard en de flamingo, maar niet bij de kolonisten-agame, de zilveroor-neushoornvogel, de boomklipdas, de zebramangoeste en de nimmerzat. Het was Blijdorp in het wild.

Maar liefst 81 bijzondere vogels hebben we gezien, waaronder 3 katholieke vogels: de Dominicaner-wida, de heilige ibis en de kardinaalswever. Daarnaast nog 36 andere beesten.
Als het om deze laatste groep gaat, zullen drie ontmoetingen me altijd bij blijven.
In het Lake Manyara National Park moesten we stoppen voor een kleine olifant.

'Jullie hoeven niet bang te zijn', zei de chauffeur

Binnen de kortste keren kwamen uit het bos nog zo'n 15 andere olifanten tevoorschijn, van klein tot groot. De helft ervan passeerde onze jeep. Staande onder het open dak konden we ze bijna aanraken. 'Jullie hoeven niet bang te zijn', zei de chauffeur geruststellend. Maar heel even knepen we hem wel.

Onze eerste safaridag in de Serengeti leverde dit spannende moment op. Een cheeta, voorwaar geen tam beestje, klom op de motorkap van – gelukkig – een andere wagen. Ook nu weer geruststellende woorden: 'Een cheeta ziet een motorkap als een uitkijkpost voor prooien, er gebeurt alleen maar iets als je uit de jeep stapt'.
In de Serengeti zagen we op de valreep ook luipaarden: een moeder met haar dochter op de tak van een oude boom. Links boven (loep pakken) ziet u een prooi liggen, een aangevreten Thomson-gazelle. Het klinkt misschien allemaal spannend, maar nooit hebben we ons onveilig gevoeld. We kijken terug op een heerlijke tijd in Afrika, een tijd waarin niet alles volgens planning verliep, maar wat hebben we ervan genoten!

Pensioen

Regelmatig vragen mensen me hoe het is om pensionado te zijn. Nou, dat is natuurlijk wennen. Het is onvergelijkbaar anders dan een paar maanden geleden. Mijn toewijding aan het parochiewerk is - op een enkele uitvaart na – verdwenen. Maar toewijding als levenshouding blijft bij me horen. Alleen richt ik die nu anders in, bijvoorbeeld door met Rosalie in de kinderwagen te wandelen. Veel druk is weggevallen, ik heb alle tijd. Bijvoorbeeld om dit artikel te schrijven. Waar u hopelijk van genoten heeft.

Eucharistieviering op donderdagavond

Het is fijn om naast de zondagsvieringen ook door de weeks een Heilige mis bij te kunnen wonen. Even op adem komen en een half uurtje bij de Heer zijn! In de Liduinabasiliek is deze mogelijkheid er iedere woensdag- en vrijdagochtend om 08.30 uur. Vanaf december keert ook de avondmis weer terug, om 19.00 uur op donderdag. Mensen die overdag werken zijn zo ook in de gelegenheid door de week deel te nemen aan de Eucharistie. Pater Melvin Tharsis en pastor Charles Duynstee zullen deze vieringen verzorgen. Van harte welkom!

Gezocht: vrijwilligers bij de geestelijke verzorging

De geestelijk verzorgers in Franciscus Gasthuis & Vlietland zijn op zoek naar enthousiaste vrijwilligers, die in één van beide ziekenhuizen op zaterdag langs de patiënten gaan om ze uit te nodigen voor de viering op zondagmorgen. Die kerkdienst op zondag is oecumenisch en vindt plaats in het Franciscus Gasthuis. In beide ziekenhuizen wordt de dienst live op tv uitgezonden.
We zoeken vrijwilligers die goed zijn in het leggen van een eerste contact, die open en uitnodigend zijn en die het prettig vinden om een gesprekje aan te gaan.
Het is natuurlijk fijn om de patiënten de volgende zondagmorgen te vergezellen naar de viering of te begeleiden bij de tv-uitzending, maar dat is niet verplicht.
Wij vragen een open, oecumenische instelling. Verder een respectvolle houding naar alle levensbeschouwingen. De gevraagde beschikbaarheid is maandelijks op de zaterdagmorgen, ongeveer 1,5 uur.
Wij bieden boeiende, inhoudelijke ontmoetingen, een uitnodigende boodschap en een trouwe groep collega-vrijwilligers.
Voor meer informatie en aanmelding kunt u contact opnemen met: Mariska Maris, vrijwilligerscoördinator, tel. 06–51848730, e-mail vrijwilligerswerk@franciscus.nl
Annemieke Kelder, geestelijk verzorger, tel. 010-4616001, e-mail a.kelder@franciscus.nl

Jongerenbedevaart naar Rome

Misschien ben je wel eens in Rome geweest. Maar ben je ook wel eens op bedevaart geweest naar deze wereldstad? Van 26 april tot en met 2 mei 2020 organiseert Jong Katholiek, in samenwerking met het Huis voor de Pelgrim een Jongerenbedevaart naar Rome. De hulpbisschoppen mgr. Woorts en mgr. Mutsaerts gaan mee op tocht. In Rome word je begeleid door een aantal Nederlandse priesters en diakens die de stad goed kennen.

Op zondag 26 april vertrek je met het vliegtuig. Samen bezoeken we de graven van de apostelen Petrus en Paulus, de eerste leerlingen van Jezus. Tijdens de bedevaart denken we na over hoe wij Jezus' leerling kunnen zijn, hoe wij Hem kunnen volgen. Elke dag wordt de eucharistie gevierd op een bijzondere plaats, zoals de St. Pieter en de Santa Maria Maggiore. Uiteraard is er ook de audiëntie met paus Franciscus. Je overnacht in de jeugdherberg van de paters Theatijnen in het centrum van Rome, naast de grote basiliek van Sint Andreas. In Rome lopen we veel of gebruiken het openbaar vervoer. Een goede conditie is daarom een vereiste, ook vanwege het 'stevige' programma en de vele indrukken die opgedaan worden.
Op zaterdag 2 mei reis je per vliegtuig terug naar Nederland.

Praktische gegevens

Wanneer:	26 april t/m 2 mei
Voor wie:	maximaal aantal deelnemers: 100 jongeren tussen 18 en 28 jaar
Prijs:	€ 439,- (tot 31 december 2019, daarna zal de prijs hoger liggen!)
Contact:	Huis voor de Pelgrim, tel. 043-3215715 e-mail info@huisvoordepelgrim.nl of pastor Charles Duynstee e-mail c.duynstee@goedeherderparochie.nl
Inschrijving:	via de inschrijfpagina van Huis voor de Pelgrim.

AANBOD GELOOFSVERDIEPING
DECEMBER TOT EN MET MAART 2020

IN PAROCHIE DE GOEDE HERDER

MAASSLUIS – VLAARDINGEN - SCHIEDAM

AANBOD GELOOFSVERDIEPING 2019-2020

In dit katern leest u alles over de activiteiten die in de komende maanden worden georganiseerd. Ze worden eerst in schema gezet en daarna per activiteit uitgebreid toegelicht. Zo kunt u nu al uw keuze maken en de data in uw agenda reserveren. In de toelichtingen kunt u per activiteit lezen of en zo ja hoe u zich kunt aanmelden.
De portefeuillehouders catechese van de pastoraatsgroepen zijn onlangs bijeen geweest, samen met pastor Henri Egging. Hij is vanuit het pastoraal team de portefeuillehouder geloofsverdieping en daarmee de opvolger van pastor Kees Koeleman. In de vergadering is afgesproken om de activiteiten niet meer per stad maar op datum te rangschikken in het overzicht en in de daaropvolgende beschrijvingen. Dit om nog eens extra aan te geven dat het aanbod voor de gehele parochie geldt.
We zijn benieuwd wat u van deze wijziging vindt. Laat het ons weten via e-mailadres e.barendregt@goedeherderparochie.nl

Henri Egging, portefeuillehouder geloofsverdieping,
Elly Barendregt-Koalsie, medewerkster pastoraal team

UITGELICHT

EXODUS HUIZEN, WAT ZIJN DAT?

Als u maandagavond 27 januari komt, dan weet u het.

Van 20.00-22.00 uur in de Pax Christikerk vertellen medewerkers van Stichting Exodus over hun boeiende werk.

U bent van harte welkom

ACTIVITEITEN OVERZICHT

ACTIVITEIT	WANNEER	WAAR
AANBOD GELOOFSVERDIEPING IN MAASSLUIS, VLAARDINGEN EN SCHIEDAM		
Bijbellezen	Elke donderdag-ochtend	Maassluis, Petrus en Pauluskerk
Rust, innerlijke vrede en harmonie door meditatie.	Elke tweede vrijdagavond van de maand. 13 dec. 10 jan. 14 febr. 13 mrt, van 20.00- ca. 21.00 uur	Vlaardingen, Pax Christikerk
Op weg naar Kerstmis	Vrijdag 13 december van 20.00 – 22.00 uur.	Maassluis, Petrus en Pauluskerk
Dansen met aanbiddingsvlaggen	**Nieuwe datum:** Zaterdag 14 december Van 16.00 tot ca. 17.45 uur	Maassluis, Petrus en Pauluskerk
Heiligen enzo	Maandag 13 januari van19.30 – ca. 21.45 uur	Maassluis, Petrus en Pauluskerk
Exodus huizen, wat zijn dat?	Maandag 27 januari van 20.00 – 22.00	Vlaardingen, Pax Christikerk
Bidden met psalmen	Woensdag 5 februari van 20.00 – 22.00 uur	Schiedam Wilgenburg (achter de Liduina basiliek)
Waar is het jou/ons om begonnen?	Maandag 10 februari van 20.00 – 22.00 uur	Maassluis, Petrus en Pauluskerk
Leren omgaan met verlies	Woensdag 4 maart van 20.00 – 21.30	Schiedam Wilgenburg (achter de Liduina basiliek)
Wat hebben engelen ons te zeggen in de 40 dagentijd?	Woensdag 11 maart van 20.00- 22.00 uur	Vlaardingen, Pax Christikerk
Met Aad de Haas het lijden van de Heer overwegen	Donderdag 26 maart van 20.00 – 22.00 uur	Schiedam Wilgenburg (achter de Liduina basiliek)
Kloosterweekend bij de zusters in de Onze Lieve Vrouwe Abdij	Donderdag 23 t/m zondag 26 april **Opgeven vóór 20 januari**	Onze Lieve Vrouwe Abdij Oosterhout Oosterhout
OVERIGE ACTIVITEITEN		
De Romaanse mens	Woensdag 4 en 11 december van 19.30 – 22.00 uur	Schiedam, pastorie van de Heilig Hart kerk.
De Romaanse mens	Woensdag 8 en 22 januari en 5 februari van 19.30 – 22.00 uur	Schiedam Wilgenburg (achter de Liduina basiliek)

TOELICHTING PER ACTIVITEIT

Bijbellezen

INHOUD De Bijbel; het meest gelezen boek ter wereld. Voor veel mensen een voortdurende bron van inspiratie. Voor anderen een moeilijk boek. Wat heeft de Bijbel ons nog te zeggen? Hoe is de Bijbel te begrijpen.

VORM Samen uit de Bijbel het evangelie van de komende zondag lezen, op ons laten inwerken, met elkaar in gesprek gaan, met toelichting door de pastor.
BEGELEIDING pastor Duynstee of pastor Kunnekkadan.
PLAATS EN TIJD Petrus en Pauluskerk, Andreasplein 1, 3144 PL Maassluis. Elke donderdagochtend behalve in vakantietijd.
AANVANG 10.15 uur. Einde: ca. 11.15 uur.
AANMELDING Niet noodzakelijk.

Rust, innerlijke vrede en harmonie door meditatie

INHOUD Meditatie is het tot rust brengen van de geest en deze vrijmaken van rusteloze emoties en gedachten. Het helpt om stress en angstgevoelens te verlichten, het versterkt het lichaam van binnenuit en vergroot de concentratie en helderheid. Daarom is het goed om meditatie een onderdeel van je leven te maken. Soms is het al genoeg om 10 of 15 minuten gewoon even stil te zitten.
VORM elke avond een aantal voorbereidingsoefeningen, een stukje theorie, ademhalingsoefeningen, concentratietechniek en meditatie.
BEGELEIDING Margareth van der Nol.
PLAATS Pax Christikerk, Reigerlaan 51, 3136 JJ Vlaardingen.
DATA EN TIJD elke tweede vrijdagavond van de maand: 13 december, 10 januari, 14 februari, 13 maart van 20.00 - ca. 21.00 uur. Daarna praten we na, met een kopje thee. Eet tevoren niet te zwaar en neem iets mee om warm te blijven.

AANMELDEN Vooraf aanmelden is gewenst, bij voorkeur via het e-mailadres: koalsie@upcmail.nl of via het intekenformulier in de hal van de Pax Christi- of H. Lucaskerk.

Op weg naar Kerstmis

INHOUD Vier weken voor Kerstmis begint de Advent. Advent betekent letterlijk *'dat wat komt'* en is de tijd van verwachting en van uitkijken naar wat komen gaat. Advent is durven dromen.

Aan de hand van een beeldpresentatie proberen we samen op het spoor te komen van onze eigen droom. Waar verlang ik naar? Waar verlangt de mensheid naar in deze onstuimige tijd? Wat hebben wij nodig?
VORM EN BEGELEIDING Pastoraal werkster Annemiek Wijnker-Hoedjes en pater Kees Maas svd verzorgen met 'Op weg naar Kerstmis' een bezinningsavond.
PLAATS In de narthex van de Petrus en Pauluskerk, Andreasplein 1, 3144 PL Maassluis. Parkeren: parkeerterrein naast de kerk (gratis).
DATA EN TIJD Vrijdagavond 13 december van 20.00 - ca. 22.00 uur.
OPGAVE Graag vóór 3 december a.s. via: secretariaat.andreaspetruspaulus@goedeherderparochie.nl
KOSTEN Een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld.

Workshop dansen met aanbiddingsvlaggen

INHOUD Er zijn zoveel vormen om ons geloof te uiten en God te aanbidden. De sacrale dans is er daar één van. Dat kun je alleen doen of met een groep; met bloemen, vuur, licht, maar ook met aanbiddingsvlaggen. Deze vorm is in onze kerk weinig bekend, maar wel in andere streken (bv. Limburg, Noord-Brabant) en Europese en Zuid-Amerikaanse landen.
VORM EN BEGELEIDING Zosia Valstar is bekend met aanbiddingsvlaggen en zij begeleidt ons tijdens deze workshop. Zij nodigt iedereen uit – jong, vanaf 5 jaar en oud –, deel te nemen aan haar workshop.
Zij zal vertellen over de kleuren van de vlaggen, het zwaaien, de Bijbel en de vlaggen. Daarna zal zij één of meer dansen voordoen met aanbiddingsmuziek en daarna kan iedereen meedoen.

Trek gemakkelijke kleding aan. Op zondag 1 december, aansluitend aan de viering, vertoont Zosia een video, waarbij het dansen met aanbiddingsvlaggen te zien is.

PLAATS Petrus en Pauluskerk, Andreasplein 1, 3144 PL Maassluis.

NIEUWE DATUM EN TIJD Zaterdag 14 december, aanvang 16.00 uur, einde ca. 17.45 uur.

OPGAVE Vooraf aanmelden is gewenst vóór 3 december via het e-mailadres: secretariaat.andreaspetruspaulus@goedeherderparochie.nl Het maximum aantal deelnemers is 20.

KOSTEN Een vrijwillige bijdrage (ter bestrijding van de onkosten) wordt zeer op prijs gesteld.

Heiligen (...enzo)

INHOUD Weet u wat een kind eens opmerkte toen het in een kerk glas-in-loodramen zag? “Heiligen zijn mensen waar Gods licht doorheen schijnt”. Als je dat tot je door laat dringen, dan word je er stil van.

Een avond vol wetenswaardigheden over heiligen. Wanneer wordt iemand heiligverklaard? Wat is een patroonheilige? Hoe zit het met relikwieën? En is een heilige hetzelfde als een held?

Bekende en onbekende heiligen komen voorbij, met hun bijzondere verhalen.

VORM EN BEGELEIDING Lidwien Meijer neemt ons mee langs bekende en minder bekende heiligen, ook van deze tijd. Er is genoeg ruimte voor vragen.

Ook gaan we kennismaken met elkaars ‘heiligen’. Wie is voor u/jou een heilige? En wat maakt diegene heilig? Neem eventueel iets mee van diegene, bijvoorbeeld een foto of een voorwerp.

DATUM EN TIJD Maandag 13 januari, van 19.30 - ca. 21.45 uur. Locatie: Petrus- & Pauluskerk, Andreasplein 1, 3144 PL Maassluis.

Parkeren: parkeerterrein naast de kerk (gratis).

AANMELDEN Vooraf aanmelden is gewenst vóór 3 januari a.s. via het emailadres: secretariaat.andreaspetruspaulus@goedeherderparochie.nl

KOSTEN Een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld (ter bestrijding van de kosten).

Exodus huizen, wat zijn dat?

INHOUD: Stichting Exodus richt zich al ruim 35 jaar op het bieden van perspectief aan mensen tijdens en na detentie. Ze doen dit door middel van een integraal begeleidingsprogramma genaamd ‘Jouw Kracht’ in een van de tien Exodushuizen verspreid over het land, in de gevangenissen, of bij mensen thuis. De naam Exodus verwijst naar het gelijknamige Bijbelboek dat vertelt over de veertigjarige zwerftocht van het Hebreeuwse volk. Tijdens deze tocht moeten zij veel tegenslagen overwinnen, net als de

ex-gedetineerden. Met aandacht en ondersteuning wil Exodus de kansen van gemotiveerde (ex-) gedetineerden vergroten zodat zij de criminaliteit de rug toe keren.
VORM EN BEGELEIDING Medewerkers van Stichting Exodus vertellen over het brede werk van de stichting en gaan in op vragen.
PLAATS Pax Christikerk, Reigerlaan 51, 3136 JJ Vlaardingen
DATUM EN TIJD Maandag 27 januari, van 20.00 – 22.00 uur
AANMELDEN Aanmelden is gewenst, bij voorkeur via het e-mailadres: koalsie@upcmail.nl of via de intekenlijst in de Pax Christi- of H. Lucaskerk.
KOSTEN Een vrijwillige bijdrage voor de kosten wordt op prijs gesteld.

Bidden met de psalmen

INHOUD De Bijbel heeft een boek dat alleen gebeden omvat, het boek van de psalmen. Dit boek omvat 150 psalmen, die tussen de jaren 100 en 300 voor Christus zijn ontstaan. Deze psalmen vormen het oorspronkelijke gebedenboek van de joden. Heel het menselijk leven wordt aan God voorgelegd.
In kloosters worden nog dagelijks psalmen gebeden. Wat kunnen psalmen voor ons betekenen als wij bidden?
VORM Inleiding op het boek van de psalmen.
Na de pauze gaan we in gesprek met elkaar.
BEGELEIDING pastor Charles Duynstee
PLAATS Wilgenburg, Land van Ris 6 (achter de Liduina Basiliek)
DATUM EN TIJD woensdag 5 februari, 20.00 – 22.00 uur.
KOSTEN Een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld.
OPGAVE Niet noodzakelijk.

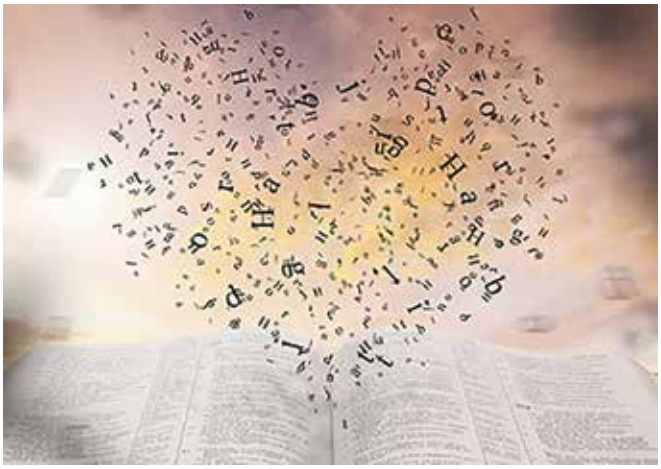

Waar is het ons om begonnen?

INHOUD Tijdens het Petrus- & Paulus patroonsfeest heeft pastor H. Egging bovenstaande vraag centraal gesteld tijdens zijn preek. We willen er nog eens wat langer bij stil te staan.

'Hoe is het allemaal begonnen? Hoe is onze eigen, persoonlijke geloofsweg begonnen? Ieder van ons heeft daar wel herinneringen aan: aan een gebeurtenis; aan iemand die je op het goede spoor zette'.
Begin-verhalen zeggen vaak ook iets over 'waar het eigenlijk om gaat'. En als je met elkaar in gesprek gaat over waar het begonnen is met je geloof, dan gaat het al gauw over méér: over wat het geloof voor je betekent, hoe het je inspireert, vertrouwen schenkt en in beweging zet.
VORM EN BEGELEIDING Een inleiding door pastor H. Egging over beginverhalen/ roepingsverhalen in de bijbel. Vervolgens vertellen wij elkaar ons eigen verhaal.
PLAATS De narthex van de Petrus- & Pauluskerk, Andreasplein 1, 3144 PL Maassluis. Parkeren: parkeerterrein naast de kerk (gratis).
DATUM EN TIJD Maandag 10 februari van 20.00 tot ca. 22.00 uur.
OPGAVE Vóór 30 januari 2020 via e-mailadres secretariaat. andreaspetruspaulus@goedeherderparochie.nl
KOSTEN Een vrijwillige bijdrage wordt zeer op prijs gesteld

Leren omgaan met verlies

INHOUD Iedereen maakt het mee, verlies van iets dierbaars of een dierbare. En we kennen ook de situatie waarin we niet goed weten hoe we moeten reageren bij verlies van

een ander. Toch willen wij de ander tot steun zijn. Maar hoe doe je dat?

VORM Het Kompas is een methode, die Stéphanie Beijnes heeft ontwikkeld, als communicatiedeskundige en ervaringsdeskundige. De vier windrichtingen van het kompas wijzen naar belangrijke punten in ons leven. Zuid het verleden, Noord de toekomst en West en Oost het vertrouwen in jezelf en anderen. Je kunt de richting van de wind niet veranderen, maar wel de stand van de zeilen.
VOOR WIE Iedereen die met rouw en verlies te maken krijgt.
BEGELEIDING Pastor Avin Kunnekkadan en Stéphanie Beijnes.
PLAATS De Wilgenburg. Land van Ris 6 (achter de Liduina Basiliek).
DATUM EN TIJD Woensdag 4 maart van 20.00 – 21.30 uur.
KOSTEN Een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld.
OPGAVE Van te voren even laten weten of u van plan bent te komen is wenselijk, via mail : jawobis@outlook.com

Wat hebben engelen ons te zeggen in de 40 dagentijd?

INHOUD Dit is de tweede avond over engelen. Met de aandacht specifiek op de 40-dagentijd.
Jezus werd in de woestijn tijdens zijn beproeving bijgestaan door engelen lezen wij in het Evangelie van Matteüs. 'Nu liet de duivel Hem met rust en er kwamen engelen om Hem hun diensten te bewijzen (Mat. 4, 11).'
Kunnen engelen ook in onze vastentijd, ook een tijd van beproeving, ook aan ons diensten bewijzen?

VORM Een lezing met gesprek. Charles Duynstee zal ons informeren vanuit de Bijbel en de theologie. Cintha van den Toorn zal spreken vanuit ervaringen.
BEGELEIDING pastor Charles Duynstee en Cintha van den Toorn
PLAATS Pax Christi kerk, Reigerlaan 51 Vlaardingen
DATUM EN TIJD woensdag 11 maart van 20.00 – 22.00 uur.
KOSTEN Een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld.
OPGAVE Niet noodzakelijk

Met Aad de Haas het lijden van de Heer overwegen

INHOUD Het is dit jaar honderd jaar geleden dat de schilder Aad de Haas geboren werd in Rotterdam. Een groot deel van zijn leven woonde hij in Zuid-Limburg.
Direct na de oorlog heeft hij in de kerk van Wahlwiller een kruisweg geschilderd, die veel ophef gaf en de rest van zijn leven heeft bepaald.

De Haas heeft uitdrukkelijk verklaard dat hij bij het schilderen van de kruisweg wilde laten zien wat hij zelf zag. Hij wilde zijn eigen verhaal vertellen, verkondigen wat de Heer hem te vertellen had; hij schilderde een werkelijkheid, die achter de uiterlijke verschijningsvormen verborgen was. Wij willen deze avond stil staan bij zijn kruisweg en zijn leven.
BEGELEIDING pastor Charles Duynstee
PLAATS Wilgenburg, Land van Ris 6 (achter de Liduina Basiliek)
DATUM EN TIJD donderdag 26 maart van 20.00 - 22.00 uur.
KOSTEN Een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld.
OPGAVE Niet noodzakelijk

Kloosterweekend bij de zusters in de Onze Lieve Vrouwe Abdij

Ook in 2020 is er weer de mogelijkheid om met parochianen van de Goede Herder naar het klooster te gaan.
Inhoud: Tijd voor stilte en bezinning, tijd voor jezelf. Dat kan tijdens een verblijf bij de zusters Benedictinessen in Oosterhout. We volgen de gebedsdiensten en we gaan in gesprek met de gastenzuster rondom een thema. Daarnaast is er ruimte voor recreatie en creativiteit.
De kamers (meest eenpersoons) zijn eenvoudig maar goed.
BEGELEIDING Zuster Hildegard en Anne van der Horst.
PLAATS Onze Lieve Vrouwe Abdij, Zandheuvel 90, 4901HX Oosterhout.
DATUM EN TIJD Donderdagmiddag 23 t/m zondagmiddag 26 april 2020.
KOSTEN € 110,00 inclusief alle maaltijden en koffie/thee; exclusief reiskosten. De kosten mogen geen belemmering zijn om mee te gaan; neemt u dan contact met ons op.
OPGAVE Aanmelden is noodzakelijk en moet vóór 20 januari 2020. Dit kan via e-mail: koalsie@upcmail.nl of t.z.t. via de intekenlijst in de hal van de H. Lucas- of Pax Christikerk.
Maximum aantal deelnemers is 12.

OVERIGE ACTIVITEITEN

De Romaanse mens - H. Hartkerk

De gebrandschilderde Glazen uit 1205-1215 in de kooromloop van de kathedraal Saint-Étienne te Bourges.
Op 4 december: de vondst van de relieken van Sint-Stefanus en de Apokalyps of openbaring van Johannes. Op 11 december: de legende van Sint-Thomas en de parabel van de verloren zoon.
Aanvang: 19.30 uur. Tot 22.00 uur.

De Romaanse mens - de Wilgenburg

Op 8 en 22 januari en 5 februari: de beeldhouwwerken van de Romaanse mens in de kathedraal Saint-Lazare te Autun. We zien op de kapitelen de gebeurtenissen rondom de geboorte van Jezus. Daarnaast zijn openbare leven. Ten slotte enige belevenissen van Simon Petrus: de rots waarop de kerk is gebouwd.
Aanvang 19.30 uur. Tot 22.00 uur

De adressen van de diverse kerken waar de activiteiten worden gehouden vindt u voorin het blad Kerk aan de Waterweg.
In verband met de organisatie is het prettig wanneer u zich aanmeldt voor de activiteit(en) waaraan u wilt deelnemen. In de beschrijving van de diverse activiteiten staat vermeld of en zo ja hoe u zich kunt aanmelden.

Kerstsamenzang in de Pax Christikerk

Op zondag 22 december is in de Pax Christikerk een Kerstsamenzang. Hieraan doen de drie koren van de kerk mee, te weten: Liriko, Impuls en Okido. Kaarten zijn te koop bij de leden van de koren en na de Adventsvieringen in de kerk. Ze kosten 3 euro. Deze prijs is inclusief een kopje koffie in de pauze en een drankje na afloop. We willen graag ongeveer weten hoeveel mensen er komen, zodat we niemand naar huis hoeven te sturen als de kerk vol zit.
Er is ruimte om samen kerstliederen te zingen. Ook brengen de diverse koren hun beste liedjes ten gehore. Het belooft een mooie en inspirerende middag te worden. Aanvang: 14.00 uur. U bent van harte welkom.

Tiende keer Kerstbuffet op tweede kerstdag!

De Willibrord Deelgemeenschap organiseert voor de tiende keer een kerstbuffet, een jubileum dus!
Al tien jaar is dit een gezellige activiteit op Tweede Kerstdag, voor mensen die dan graag anderen willen ontmoeten en een sfeervolle verwenmiddag willen beleven. De gasten kunnen genieten van warme en koude gerechten bij het viergangenbuffet.
Wilt u meedoen? Aanmelden kan tot 20 december bij Berthe de Leede, tel. 010-2470804 of Ingrid Kind, tel. 010-4741404. U kunt ook e-mailen naar: ingridkind@hotmail.com

Plaats: de Windwijzer, Schiedamseweg 95 in Vlaardingen.
Aanvang: 13.00 uur (zaal open 12.45u) tot 16.30 uur.
Kosten: een vrijwillige bijdrage.

Een impressie

Kerst Sing along

Voor het vierde jaar is er een *Kerst Sing along* in de St. Jan de Doper-Visitatiekerk. We gaan samen zingen, kerkelijke en profane kerstliederen die we zelf mogen kiezen. Bezoekers van de inloophuizen in Schiedam: De Wissel en De Weerklank worden uitgenodigd liedsuggesties in te leveren. Daarvoor staat op tijd een doos klaar in elk inloophuis. Welk kerstlied is jou zeer dierbaar? Doe een briefje in de 'stem'doos. Zo maken we samen een Top-10.

Begeleiding	Lidwien Meijer en Wim van der Steen (pianist).
Tijd	zondag 8 december. Aanvang ca. 13.00 uur.
Plaats	St. Jan de Doper-Visitatiekerk, Mgr. Nolenslaan 99 (Lieftinckplein).
Entree	een vrijwillige bijdrage.

We drinken na afloop een glaasje, bijvoorbeeld glühwein.

Kerstconcert Liduinabasiliek

Zaterdag 21 december is er een kerstconcert in de Liduinabasiliek.
De volgende koren nemen deel: Jubilatio en In Honorem Dei (de koren van de basiliek). Verder: het Koninklijk Mannenkoor Schiedam (KMS) Orpheus en Gloria Toonkunst Vlaardingen. Zij zingen onder leiding van de dirigenten Bas van Houte en Annelies Prins, die ook soliste is op deze avond. Verder werken mee: stadsorganist Arjen Leistra en Yryna Zhynking, die KMS Orpheus begeleidt. Er zal ook veel samenzang zijn. Toegang € 7,50 per kaart (inclusief programmaboekje bij binnenkomst kerk). Kaarten zijn te koop bij de volgende verkooppunten: Stichting Promotie Schiedam, Het Schiedams Boekhuis op de Hoogstraat, Boekhandel Post Scriptum in Spaland, The Read Shop Express in Vlaardingen. Inloop vanaf kwart voor 8. Aanvang 20.00 uur.

Vlaardingen kerkenband met de Filippijnen

Meer perspectief voor vierhonderd

De Willibrordgemeenschap in Vlaardingen heeft sinds 1992 een kerkenband met La Granja op de Filippijnen en betaalt zo mee aan onderwijs voor vierhonderd kinderen. Intussen vecht de president een oorlog uit.

door **Kees Clement**

La Granja bestaat voor het grootste deel uit suikerwerkers

La Granja is een dorp op het Filippijnse eiland Negros dat zich uitstrekt over een gebied dat qua oppervlakte veel groter is dan Vlaardingen. Als je de hoofdweg die naar de bergen leidt afrijdt, zie je links en rechts heuvels met suikerrietplantages. Je moet voorzichtig rijden, want zo af en toe loopt er ineens een *carabao*, een waterbuffel waarop soms kinderen van nog geen zes jaar zitten, dwars over de weg. Soms ook een *jeepney*, een halfopen jeep die dienstdoet als 'openbaar vervoer' of een paar motoren. Af en toe tref je een klein winkeltje, een soort mini Winkel van Sinkel waar je van alles kunt kopen. Altijd en overal zijn er nieuwsgierige maar heel gastvrije mensen, die wat sloffend lopen, op weg van overal naar nergens. Je ziet veel kinderen. En links en rechts weggetjes de heuvel op naar kleine gehuchtjes, waar vaak noch elektriciteit noch stromend water is. En daar bevinden zich de meeste van de veertien kleuterklasjes die onder meer dankzij onze collectes kunnen draaien. Met leerkrachten die nauwelijks een echt salaris krijgen.

Suikerriet

Negros is het eiland op de Filippijnen waar voornamelijk suikerriet wordt verbouwd. De bewoners van La Granja bestaan ook voor het grootste deel uit suikerwerkers. De lonen zijn heel erg laag en liggen omgerekend rond de 5 euro per dag. Bovendien is er van mei tot september, het *death season*, de periode tussen het planten en het oogsten, er is dan helemaal geen werk en dus ook geen inkomen. De suikerwerkersvakbond zet zich sinds jaar en dag in voor betere werkomstandigheden en een hoger inkomen. Ze organiseren regelmatig proteststakingen tegen de landeigenaren, die weinig tot niets doen om de situatie te verbeteren. De vakbond wordt door de regering Duterte en de landeigenaren als communistisch gezien.

Politiegeweld

Sinds Duterte in 2016 aan de macht kwam, zijn in zijn oorlog tegen drugs zo'n vijfduizend mensen omgekomen door politiegeweld. Ook

kleuters

Er heerst angst in de maatschappij

zijn honderden drugsgebruikers en -dealers doodgeschoten door 'onbekenden'. Het Internationaal Strafhof is inmiddels een vooronderzoek begonnen naar het geweld. En ook de Verenigde Naties doet onderzoek. Duterte heeft daar lak aan en zei onlangs: "Als het om mensenrechten gaat, wie de rapporteur ook is, dan is mijn opdracht aan jullie: geef geen antwoord en besteed er geen aandacht aan." Amnesty International noemt het een grootschalige moordpartij, waarvoor de armen de hoogste prijs betalen. Er heerst angst in de maatschappij, want daarnaast voert Duterte een campagne om zogenaamde communisten uit te schakelen. Daarbij is zijn letterlijke opdracht voor de politie en het leger: 'Schiet ze maar neer en als ze doodgaan interesseert me dat niet.'

Fijne wensen

Vlaardingen had vanaf 1985 een stedenband met Bacolod, de hoofdstad van Negros, totdat in 1991 de gemeente de subsidie terugtrok. Inmiddels was in 1989 een bezoeker uit Negros te gast in Vlaardingen: de priester van de St. Ferrer-parochie in La Granja, pater Terrence Nueva. Hij startte daarna vanuit de parochie een kleuterschooltje. Het lag voor de hand om dat initiatief vanuit Vlaardingen te ondersteunen en de kerkenband was geboren.

Inmiddels zijn er veertien schooltjes met vierhonderd leerlingen, die formeel niet meer met de kerk verbonden zijn, maar in de praktijk natuurlijk wel.

Ze heten de St. Vincent Ferrer Community Schools. Het gaat om kleuterschooltjes, vergelijkbaar met de onderbouw op de basisscholen hier.

We hebben de juffrouwen onlangs gevraagd iets te schrijven aan ons. Opvallend is dat alle juffen hun korte brieven altijd eindigen met *God bless you* en soms ook met *more power to all of you*. Ook beginnen ze vaak met: *Greetings of peace to you and your family*. Tja, dat zijn wel heel fijne wensen als je daarbij stilstaat... Een enkeling meldt iets persoonlijks, zoals Jaycel die schrijft dat het leven vaak moeilijk lijkt, maar dat de opofferingen die ze levert, door de mensen om haar heen, de moeite waard zijn en betekenis hebben. Ze geeft aan dat zij zichzelf wel wat kan permitteren, maar dat de kinderen op de schooltjes heel erg arm zijn en dat armoede hen verhindert om hun dromen waar te maken.

Heel leuk is dat een andere juffrouw, Danilo, schrijft dat ze in juli een 'voedingsmaand' hadden met een 'kookwedstrijd' met gezonde voeding voor jonge kinderen en met sprekers die het belang van een gezond leven benadrukten. In augustus was er een speciale dag voor ouders over opvoeding.

Fantastisch zo'n ontwikkeling! Daar doen we het voor. Hopelijk dragen wij er zo door onze steun aan bij dat hun verlangens enigszins worden vervuld...

Dit was de Vredesweek 2019

Allerlei bijeenkomsten, kleurrijk

Er waren volop activiteiten in de Vredesweek dit jaar, te veel om allemaal te beschrijven. Hierbij zes impressies van zes betrokkenen uit Schiedam en Vlaardingen.

Vredeswandeling

Vroeger schijnen ze wel gebakkeleid te hebben: de Vlaardingse Haringkoppen en de Schiedamse jeneverneuzen. Rond Oudjaar, als de avonden donker waren bijvoorbeeld. Dit jaar gebeurde het tegenovergestelde tijdens de Walk of Peace, de Vredeswandeling op 21 september.
Vanuit Schiedam deden zo'n vijftig mensen mee met de wandeling op deze zeer zonnige septemberdag. Vanuit Vlaardingen twee keer zoveel... ja ja... De Schiedammers hesen eerst de vredesvlag bij de ruïne van Oud Mathenesse. Burgemeester Lamers hield een korte toespraak hierbij. "We leren te weinig van oorlogen. We moeten werken aan vrede. Er is veel te veel geweld in de wereld. Schiedam heeft een multiculturele historie, we zijn echt een immigratiestad. Dat dateert al van eeuwen geleden. In het algemeen is Schiedam een voorbeeld hoe je kunt integreren."
Sommige deelnemers hadden grote borden bij zich met, kleurrijk geschilderd, het woord Vrede erop in allerlei talen. Een schilderproject van Vluchtelingenwerk. Wat een feestelijk gezicht! Eerst naar de moskee op de Raam, waar traktaties klaar stonden en de kinderen even hun lessen onderbraken om de stoet welkom te heten. Toen naar wijkgebouw De Erker. Dat werd net vandaag heropend en enthousiaste vrijwilligers wilden maar wat graag het resultaat laten zien. Verder ging de tocht richting Spieringshoek. En bij de brug daar over de Poldervaart wachtten we vol spanning op 'Vlaardingen'. Waar bleven ze??? Daar kwamen de Vlaardingenaars plotseling onder het viaduct door de brug op. Wij Schiedammers kwamen toen ook in beweging en op de brug ontmoetten we elkaar en we wisselden armbandjes uit. Ik kwam verschillende mensen van de Vlaardingse kerken tegen.
Je weet dat dit maar symbolisch is en dat we al jaren vreedzaam samenleven, maar toch was dit een indrukwekkend moment!
Samen trokken we op naar de Bolwerksmolen.

als de vredesvlag!

Deze oudste stenen poldermolen van Nederland is mooi gerestaureerd. En toen naar de kantine van Volkstuinvereniging Vijfsluizen. Daar was buiten een lunch en allerlei kraampjes met informatie. Er werden kraanvogels gevouwen, op Japanse wijze en dat betekent heel moeilijk.
Vredesambassadeur Vincent Bijlo was aanwezig en hij hield een pakkende toespraak. “Wij voeren geen oorlog, wij voeren de vrede! Wij bestoken de mensen, niet met wapens maar met vredesretoriek, vredesdreiging. Wij verklaren de vrede! We halen grenzen weg en we stellen grenzen. We stellen grenzen bij intolerantie. En bedenk: oorlog is uiteindelijk angst vermomd als moed.”

Lidwien Meijer

Op de brug ontmoetten we elkaar

Oecumenisch vieren

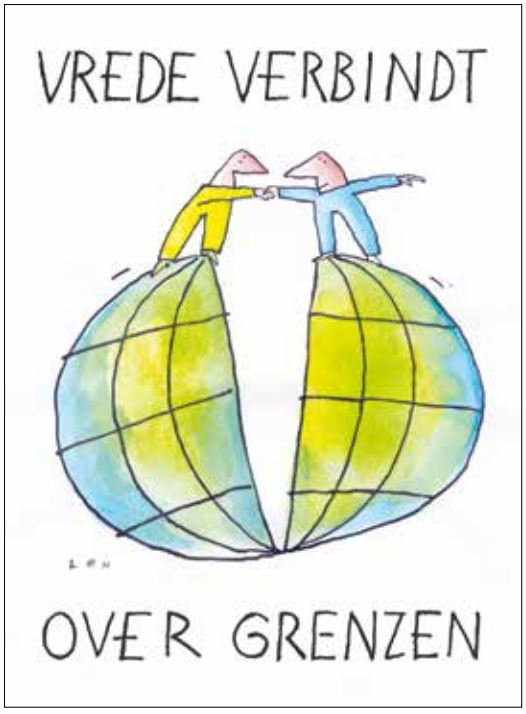

‘Vrede verbindt over grenzen’ was het motto van de Vredesweek dit jaar. In Vlaardingen is de gewoonte om aan het begin en aan het einde een oecumenische viering te houden.
In de Lucaskerk, samen met de Bethelkerk-gemeente, vormden twee lezingen over sociale gerechtigheid (uit de profeet Amos en de ‘onrechtvaardige rentmeester’ uit het Lucas-evangelie) de basis. Ds. Guus Fröberg verzorgde de verkondiging voor een goed gevulde kerk. De cantorij en de gemeenschap zongen uit volle borst. Tijdens de viering was ook aandacht voor de ‘Walk of Peace’, waarmee de Vredesweek een dag eerder begonnen was. Deze viering was een goede pleisterplaats op onze pelgrimstocht naar het Land van belofte.
In Kerkcentrum Holy (KCH), in een viering samen met de Pax Christikerk, stond een lezing over ‘grenzen overschrijden’ uit het Matteüs-evangelie centraal (de Kananese vrouw die blijft schreeuwen om genezing voor haar dochter, en Jezus die haar geloof ziet). Ook hier was er een volle kerk en een levendig zingende cantorij. Lidwien Meijer verzorgde de verkondiging. Mooi waren zeven voorbeelden (met licht-beelden) hoe allerlei individuen en groepen helpen grenzen te doorbreken. Daarbij werd telkens een kaars van de 7-armige kandelaar aangestoken.

Verschillende deelnemers vanuit Vlaardingen

Scholieren creatief

Op college Vos zijn leerlingen die vanuit de hele wereld naar Nederland zijn gekomen en twee jaar intensief Nederlands krijgen, om daarna de overstap naar het regulier onderwijs te kunnen maken. We laten de leerlingen ook kennis maken met het land waar ze voorlopig zullen wonen. De Vredesweek past daarbij. We laten de vredesvlag wapperen en gaan naar Kade 40 om daar op artistieke wijze uitdrukking te geven aan het thema.
Alle groepen probeerden op hun manier het thema ‘Vrede verbindt over grenzen’ zichtbaar te maken. Dit gebeurde in een fotoworkshop, dansworkshop en schilderworkshop.
Zelf mocht ik met mijn leerlingen deelnemen aan de schilderworkshop. Spannend om te

zien hoe leerlingen het thema verbeeldden. Vooral wanneer je weet dat een deel van hen gevlucht is uit oorlogssituaties.
Na de workshops vond een centrale presentatie plaats in de zaal van Kade 40. Daar kon ieder zien en horen hoe de verschillende groepen het thema verbeeld hadden.

Taco van der Meer

Groepen maken op hun manier het thema 'Vrede verbindt over grenzen' zichtbaar

Een bijzondere film

In de Vredesweek is het de gewoonte geworden dat Wennekercinema in Schiedam een film draait die een relatie heeft met de Vredesweek. Op zondagmiddag 22 september werd de film 'Le fils de l'autre' van Lorraine Levy, uit 2012 getoond.
De Israëliër Joseph, klaar voor de dienstplicht, komt erachter dat hij na zijn geboorte is verwisseld met Yasine, het kind van twee Palestijnse ouders. De niet geringe ontdekking zet het leven van twee families totaal op hun kop in een politiek gekleurd drama.
Het was een indringende film die liet zien hoe de context waarin wij opgroeien en leven, bepaalt hoe wij naar de anderen kijken.
Er was een zeer goede opkomst van ongeveer zestig mensen! Na afloop zijn er nog wat nagesprekken geweest in de ontmoetingsruimte van het Wennekerpand. Als Werkgroep Vredesweek Schiedam zijn we blij met deze prettige samenwerking.

Riekje Sinnecker

Maaltijd met verhalen

Door oorlog en geweld in hun geboorteland stopten hun dromen. Hun leven en werk pakten Mariam Mahmoud (47) en Hussam Alazzawi (26) in Vlaardingen weer op. Tijdens een maaltijd in de Lucaskerk op 25 september, heb ik hen geïnterviewd. Vooraf was ik zeer onder de indruk van hun vluchtverhaal en hoe positief ze in het leven staan. Ze vertelden over hun geboorteland en ontmoetingen in Nederland. Beiden zijn sinds 2016 in Nederland. Bij Mariam en haar gezin ging het papierwerk vlot, Hussam verhuisde gedurende twee jaar van het ene asielzoekerscentrum naar het andere, werd vervolgens opgenomen bij een gezin in Bergschenhoek waar hij vloeiend Nederlands leerde en woont nu sinds een jaar in Vlaardingen. Hussam studeerde Accountancy in Bagdad, Mariam Engelse Literatuur in Damascus. Ontroerend was hoe Mariam het interview nauwkeurig had voorbereid en de antwoorden soms voorlas uit haar schrift

om er zeker van te zijn dat het publiek haar goed kon volgen. Na afloop reageerde een van de bezoekers: “Het interview nodigt uit tot verder praten aan tafel, dat maakt avonden als deze heel waardevol. Mariam en Hussam hebben zich gezien en gehoord gevoeld.” Een paar dagen later kwam ik Mariam tegen in de stad. En ze bedankte me nogmaals voor de ruimte haar verhaal te mogen vertellen. Ook zei ze: “Het was voor het eerst dat ik met zoveel Vlaardingers bij elkaar was. Ik heb nieuwe mensen gesproken en nieuwe ideeën hoe ik nuttig kan zijn in de stad.”

Marleen Bos

Interreligieuze bijeenkomst

Deze viering was een goede pleister-plaats

Alweer voor de derde keer kwamen in Schiedam mensen van verschillende religieuze achtergrond bij elkaar om een bijdrage te leveren aan vrede vanuit een geestelijk aspect. De vorige keren waren wij welkom bij de deelgemeenschap Sint Jan de Doper-Visitatie. Dit jaar was de bijeenkomst op 29 september bij de Vrijzinnigen aan de Westvest.
Acht dames en heren hebben, ieder op persoonlijke titel, het bijzondere programma vorm gegeven. Iedereen kwam in de sfeer door het lied ‘Laat vrede heersen’ van de cantorij, wat we na afloop gezamenlijk hebben gezongen, zachtjes en heel mooi.
We lieten ons inspireren door uitleg over de Alevitische gemeenschap, de praktische leer van de Boeddhistische monnik Thich Nhat Hanh, heel persoonlijke gedichten en verhalen van leden van de PKN, de rooms-katholieke traditie, de Vrijzinnigen en het Apostolisch Genootschap. Sommige bijdragen waren heel ontroerend en indrukwekkend. Belangrijk was het ontzenuwen van bepaalde vooroordelen over de Islam. Ook was er een aanhaling van Bahá’u’lláh over rechtvaardigheid, dit alles afgewisseld door bijzondere muziek op de Viola da Gamba.
De grote kring met in het midden drie prachtige boeketten, die symbool stonden voor de

eenheid van de mensheid, zorgen ook voor een open en harmonieuze sfeer.
De reacties na afloop van deze bijzondere bijeenkomst waren hartverwarmend en gaven hoop op vervolg.

Joukje de Boer

En nu maar hopen dat september 2019 -september 2020 een goed Vredesjaar wordt;
dat we met méér mensen vanuit de Pax-ambassades in Schiedam, Vlaardingen en Maassluis daaraan mogen werken. In het vredesjaar blijven we met Pax bouwen aan een geweldloze kernwapenvrije kleurrijke scheppingsvriendelijke sámenleving. Met veerkracht!

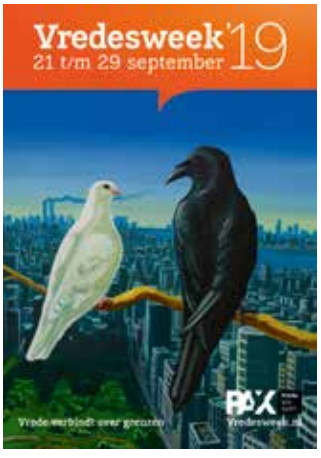

Tijdens de Vredesweek waren er honderden activiteiten in het hele land en in onze parochie. Bekijk voor een indruk:
https://www.vredesweek.nl/nieuws/dit-was-de-vredesweek-2019 en
www.facebook.com/PaxAmbassadevanVredeVlaardingen/

In gesprek met monseigneur Vismans

“Ik had een soort verlangen n

Ik ben bij monseigneur Vismans op bezoek, Terwijl hij koffie inschenkt, kijk ik uit het raam van zijn appartement. Een weids uitzicht over het Schiedams havengebied. Over zijn roeping tot het priesterschap spreken we, over de kerk die zo ingrijpend veranderde, zijn tijd in Den Haag en al die jaren in Schiedam.

door **Elly Barendregt-Koalsie**

In zijn jeugd leek het er helemaal niet op dat hij ooit priester zou kunnen worden. Geboren in Rotterdam Crooswijk is hij. Later verhuisde het gezin naar Oud-Mathenesse. Hij was enig kind. Zijn ouders waren katholiek gedoopt, maar het geloof betekende eigenlijk niets voor hen, al hebben ze hem wel laten dopen. “Eigenlijk was mijn oma de enige in de familie die nog wat interesse in het geloof had. Maar ik had een soort verlangen naar de kerk. Dat verlangen, daar moest ik op de een of andere manier wel gehoor aan geven. En zo kwam het dat ik van Rotterdam naar Schiedam liep om naar de Singelkerk te gaan. Daar waren de paters dominicanen. Langzamerhand groeide ik steeds meer in het kerkelijk leven. Ik kreeg les van één van de zusters in de Tuinlaan. In het klooster bij die zusters heb ik ook mijn eerste communie gedaan. Nadenkend over mijn toekomst raakte ik er steeds meer van overtuigd dat ik pater wilde worden. Pater dominicaan, die kende ik vanuit de Singelkerk. Dat er nog meer ordes waren wist ik helemaal niet.”

Latijn leren

“Ik wist wel wat ik wilde als twaalfjarige, maar mijn ouders vonden het maar niets. Andere ouders waren trots als een zoon naar het seminarie ging, maar bij mij was dat niet zo.
Ik ben toen naar de Mulo gegaan. Het verlangen om pater te worden bleef en het werd sterker. Maar des te sterker werd ook het verdriet bij mijn ouders. Geen schoondochter, geen kleinkinderen en hun enig kind die misschien als missionaris naar Afrika wordt gezonden, daar zaten immers veel dominicanen.
Ik ben toen na de Mulo gaan werken op een Scheepvaartkantoor in Rotterdam. De militaire dienst riep, daar ging ik in de avonduren Latijn leren, een hele opgave. Daarna weer terug naar kantoor. Er was inmiddels een nieuwe kerk aan de Franselaan en daar waren wereldheren. Het leek toch anders dan paters in een klooster. Een tussenoplossing diende zich aan. Want ja, dat verlangen was er nog steeds.
Op Eerste Pinksterdag nam ik de beslissing, ik kon niet anders dan gehoor geven aan dat blijvend verlangen. Mijn ouders wisten nog

Andere ouders waren trots als een zoon naar het seminarie ging, maar bij mij was dat niet zo

aar de kerk"

van niets, ik kon er met niemand over praten. Uiteindelijk moest ik het wel aan hen vertellen. Wat een verdriet gaf dat, ze vonden het echt heel erg.
Ik was welkom op het seminarie in Warmond, als 25-jarige was ik iemand met 'een late roeping'. Ik kwam als oudere tussen allemaal jonge jongens. Ik had al een heel leven achter de rug, veel verschillende dingen gedaan, gewerkt, leider bij de verkenners... noem maar op. Toen ik nog maar net begonnen was, wilde ik naar huis, naar de verjaardag van mijn moeder. Dat heeft heel wat moeite gekost! Ik was niet zo volgzaam. In die tijd werd het seminarie wel opener. Je mocht voor het eerst bij elkaar op de kamer komen. Daarvóór, als je bijvoorbeeld postzegels wilde ruilen, werd er een tafel op de drempel van de kamer gezet. Dan zat de één op de gang en de ander in de kamer. Ook mochten we voor het eerst een fiets hebben. Na twee jaar ontving je je priesterboord."

Bloemetjesjurk

"De tijd van verruiming van de regels ging snel, te snel misschien. Er was geen tijd voor bezinning op de veranderende situatie. Nonnen moesten hun habijt uittrekken en daarvoor in de plaats een bloemetjesjurk bij C&A kopen en dragen. Dat leverde ook wel onderlinge jaloezie op als er weer een nieuw jurkje was gekocht.
Mijn ouders kregen contact met een pater. Hij heeft hen veel bezocht en uiteindelijk zijn ze in Leiden in de kerk getrouwd. Ze hebben zich kunnen verzoenen met mijn keuze. En misschien hebben ze mij uiteindelijk wel méér behouden dan wanneer ik getrouwd was geweest en een eigen gezin had gekregen.
Na mijn priesterwijding werd ik kapelaan in de Marthakerk in de Haagse Schilderswijk.
Begeleiding om na je priesteropleiding met de veranderende wereld om te kunnen gaan was er niet, je werd gewijd en dan moest je het

maar bekijken. Na twee jaar was er een reünie van Warmond en de grootste helft van mijn gewijde klasgenoten had een vriendin of was al getrouwd.
In den Haag bleef ik alleen over, één kapelaan was al weg en de pastoor trouwde met de huishoudster. Dat heeft veel verdriet gegeven. Het bisdom belde met de vraag hoe het nu was met de 'potten en de pannen'. Maar hoe het met mij ging werd niet gevraagd. Ik moest voor mezelf zorgen en ben maar regelmatig gaan eten bij de mensen in de wijk. Totdat er op een dag aan de deur gebeld werd en monseigneur Simonis voor de deur stond. 'Ik kom eens kijken hoe het met je gaat', zei hij."

Losse blaadjes

"Dat is het begin geweest dat ik weer wat behoudender ben geworden. Het modernisme beleefden we op het seminarie, daar zaten we elkaar toch wel een beetje op te stoken. De eerste jaren liep ik ook gewoon in burger. Door Simonis is er toch iets bij mij omgeslagen, veranderd. Ik heb me altijd aan de liturgie van de kerk gehouden, terwijl het in die tijd gewoon was om met allemaal losse blaadjes te werken.
Toen ik zo'n veertien jaar in de Marthakerk was, wilde Simonis me spreken. Hij wilde me pastoor van de kathedraal maken. Daar moest ik over nadenken. Uiteindelijk heb ik nee gezegd. De verbondenheid met de Marthakerk hield me tegen, mijn eerste parochie. Dat viel niet in goede aarde bij Simonis. 'Zo wordt het bisdom onbestuurbaar', ik hoor het hem nog zeggen.
Mijn opvolging in de Martha was, buiten mijn weten om, al geregeld. We waren dus met z'n

Ik heb toen stappen ondernomen om pastoor te worden ***in Schiedam***

tweeën, hetgeen uiteindelijk financieel gezien ook te zwaar werd voor de parochie. Om ons heen werden kerken afgebroken, maar de Marthakerk staat er nog steeds.
Ik heb toen stappen ondernomen om pastoor te worden in Schiedam, in de Singelkerk, als opvolger van pastoor Laurent. De kerk van mijn jeugd."

Lange weg van restauratie

De Singelkerk was in die tijd vervallen, wachtende op een restauratie en kampte met een in het slop geraakte Liduina devotie. Hoe had u de moed om bij de paus de aanvraag te doen voor de verheffing van de kerk tot basiliek?
"Toen, los van elkaar, twee mensen vanwege Liduina dat idee aanreikten, dacht ik: 'Waarom zou ik het niet proberen?'. Tijdens mijn vakantie naar Frankrijk met de monseigneurs Bär en Simonis heb ik dat idee aan hen voorgelegd. Dat was de eerste stap. Een lange weg van invullen van vele papieren begon. Eindeloze vragenlijsten, allemaal in het latijn. Vragen over de materialen die bij de bouw zijn gebruikt, over het interieur, de liturgie. Er moesten fotoboeken overlegd worden. Het heeft jaren geduurd. Vele malen ben ik in Rome geweest, bij de congregatie die erover ging, tot wel driemaal per jaar toe. 'Er staan wel heel veel bloemen bij u voor het altaar', was een opmerking. 'Daar gaat het altaar achter schuil'. Nog eenmaal wilde ik naar Rome. 'Als ze nu nee zeggen, dan houden we er mee op', nam ik me voor. Er was toen een ander hoofd van de congregatie, weer kwamen de bloemen voor het altaar ter sprake. 'Als u nu het uwe doet, dan doen wij het onze', was zijn boodschap. Toen wist ik dat het goed zat.
Een lange weg van restauratie van de kerk volgde. De kerk was ook Rijksmonument geworden. Dat geeft mogelijkheden voor subsidie. Particulieren hebben ook veel geschonken. Zelfs van mensen uit het land kwamen de bijdragen. Ik heb lezingen gegeven, over Liduina gesproken, de belangstelling van de pers weten te krijgen."

Drama

Dat alles heeft ook opgeleverd dat u in 2006 tot erekapelaan van de paus bent benoemd.
Dat moet toch wel een kroon op uw werk zijn geweest.
"Dat is wel zo, maar ook mijn periode in Den Haag is meegenomen bij de benoeming. In Rome helpt het wel als je monseigneur bent, dat was wel prettig. Maar bij Albert Heijn moet je gewoon net zo lang wachten op je beurt, of je nou monseigneur bent of niet."
Een persoonlijk drama voltrok zich in 2009 in het leven van monseigneur Vismans. Hij

kreeg een herseninfarct. "Drie dagen voor kerst, dan kan je niet anders dan loslaten en het in handen van Onze lieve Heer leggen. Voor revalidatie ben ik in het revalidatiecentrum Rijndam geweest, daar gebeuren wonderen. Met kerst kwam ik daar en op Witte donderdag was ik weer in de basiliek."
We nemen een stap naar 2011. De zelfstandige parochies verdwijnen om onderdeel te worden van parochie De Goede Herder. Een grote verandering. Inmiddels heeft monseigneur Vismans ruimschoots de leeftijd bereikt om met emeritaat te gaan. Waarop ik opmerk dat ik, als roostermaker, blij was dat ik altijd een beroep op hem kon doen. Ook in onverwachte situaties, waar ik soms heel gespannen op zijn antwoord wachtte, was mijn opluchting groot als hij weer bereid was te celebreren. "Alles werd anders, ik heb een stap teruggedaan. Maar noodgevallen moeten altijd opgelost worden..."
Tijdens de presentatieviering van pater Melvin Tharsis zat hij wat achteraan op het priesterkoor. Was dat niet erg achteraf? "Nee, nee, ik heb daar een keuze in gemaakt, als ik niet kan concelebreren dan ga ik daar zitten. Dat hadden we afgesproken, maar de verbondenheid was goed."

Uibundigheid

U bent nu 85 jaar en 52 jaar priester, als u terugkijkt op uw leven, waaraan bewaart u dan de meest mooie herinneringen?

Een lange weg van restauratie van de kerk volgde

"Dat is toch wel het vieren van de liturgie en ook aan de opleiding, je was daar met elkaar, er was verbondenheid. Ik had dominicaan willen worden, dan had je ergens bij gehoord. Dat voel ik nu minder als bisdompriester. "Ik ben niet eenzaam hoor", haast hij te zeggen, "maar wel alleen. Die verbondenheid mis ik wel."

Dit interview komt in het komend nummer van Kerk aan de Waterweg, het blad verschijnt omstreeks het begin van de advent, een tijd van inkeer en bezinning, maar ook van verlangen en uitzien naar de geboorte van Jezus. Wat betekent die tijd voor u?

"Het bezig zijn met de liturgie dat is toch wel alles overheersend. De gezelligheid, de sfeer, zoals je dat vroeger had, dat heb ik natuurlijk niet meer. Ik zie nu veel uitbundigheid zo voor de Kerst en ook wel leeghoofdigheid. De komst van de Heer, wat betekent het nog in de wereld, zal Hij nog geloof vinden bij zijn wederkomst?"

Een stuk van mijn wezen

We keren weer even terug naar het begrip eenzaamheid. Dat staat volop in de belangstelling heden ten dage.

"Maar", vraagt monseigneur Vismans zich af: "Wie is nou de eenzame, degene die toch nog overal naar toe gaat? Maken de echte eenzamen zich bekend? Er stond in de krant vandaag, als je een eenzame buurman of –vrouw hebt dan kon je de gemeente bellen. Bereik je daarmee de echt eenzamen? Ik voel me niet eenzaam, ik denk aan mensen waarvan hun partner is overleden. Als ik ergens naar toe wil, dan kan ik dat organiseren."

Leeft u nog vanuit verlangen, verwachting en verwondering?

"Het verlangen is dat ik nog zo lang mogelijk redelijk gezond blijf, dat ik moet sterven daar houd ik rekening mee, dat zou ik ook niet erg vinden, maar als je erg moet lijden, daar verlang ik echt niet naar. Ik hoop nog zo lang mogelijk iets te kunnen betekenen voor mensen. Dat verlangen dat ik als kind had, dat zit er nog, dat is een stuk van mijn wezen. Dat verlangen gaf me ook kracht om door te zetten en priester te worden. Het is een rode draad die door mijn leven loopt, hoewel je dat vaak pas achteraf kunt herkennen.

Het is ook een Godsvertrouwen, verlangen om Zijn weg te gaan. Soms raak je die weg een beetje kwijt, maar de Geest is het die je altijd weer terug haalt. Het is vaak een weg met allerlei bochten. Maar het vertrouwen ben ik nooit kwijtgeraakt."

Heeft u vanuit dat vertrouwen nog hoopvolle woorden voor de parochie?

"Het is natuurlijk de kerk van Heer, wij kunnen er wel aan trekken, maar het is Zijn kerk.

Alles wat er gebeurt in de geschiedenis met die kerk en door die kerk, dat die kerk nog steeds bestaat en zoveel mensen troost en kracht geeft in hun leven, dan denk ik: het zit wel goed met die kerk, hoe dan ook, misschien gaat het anders dan wij denken."

Ik denk dat de dankbaarheid van de parochie en het team jegens u groot is.

"Ach, weet je, dan laat ik het kruis zien aan de mensen, zoals de Poolse paus dat altijd deed. Het gaat niet om mij, maar om Hem, de Heer."

Zo komen we aan het einde van een boeiend gesprek. Vele bladzijden had ik nog kunnen vullen. Ik vond het een hele eer om bij de monseigneur op bezoek te mogen komen. Dank daarvoor.

Liturgisch rooster weekendvieringen, winter 2019/2020, de voorgangers, muzikale ondersteuning

--	**HH Andreas, Petrus en Paulus 9.30 uur (zo.)**	**Pax Christikerk 11.00 uur (zo.)**	**H. Lucaskerk 9.30 uur (zo.)**
Za. 30 nov.	--	--	--
Zo. 01 dec. 1e zondag van de advent	Woord- en communieviering parochiaan Cantor en samenzang	Eucharistie Ch. Duynstee Koor: Liriko. Themaviering Solidaridad Kinderwoorddienst en 10+ groep	Eucharistie Ch. Duynstee Cantor en samenzang 19.00 uur Taizé viering in de Bethelkerk
Za. 07 dec.	--	18.00 uur Meerpaal H. Egging	--
Zo 08 dec. 2e zondag van de advent	Eucharistie A. Kunnekkadan,SVD Koor: Andreas, Petrus en Pauluskoor	Eucharistie A. Kunnekkadan,SVD. Koor: Impuls. Kinderwoorddienst en 10+ groep	Eucharistie H. Egging Koor: Willibrordkoor
Za. 14 dec.	--	--	--
Zo. 15 dec. 3e zondag van de advent	Eucharistie Ch. Duynstee Cantor en samenzang	Eucharistie M. Tharsis, SVD Cantors en samenzang Kinderwoorddienst en 10+ groep	Woord- en communieviering parochiaan Cantor en samenzang
Ma. 16 dec. boeteviering			
Za. 21 dec.	--	--	--
Zo. 22 dec. 4e zondag van de advent	Eucharistie H. Egging Koor: Intermezzo	Woord- en communieviering parochiaan Cantors en samenzang Kinderwoorddienst en 10+ groep	Eucharistie M. Tharsis, SVD Koor: Willibrordkoor
Di. 24 dec. Kerstavond	18.30 uur parochiaan Kerstgezinsviering. Koor: Andreas Cantores 21.30 uur Eucharistie A. Kunnekkadan, SVD Koor: Andreas, Petrus en Pauluskoor	19.00 uur parochiaan Kerstgezinsviering. Koor: Okido 23.00 uur Eucharistie H. Egging Koor: Impuls	21.00 uur Eucharistie M. Tharsis, SVD Koor: Willibrordkoor
Wo. 25 dec. 1e Kerstdag	Eucharistie K. de Rooij Koor: To Be Continued	Eucharistie M. Tharsis, SVD Koor: Liriko	Eucharistie M. Tharsis, SVD Koor: Willibrordkoor
Do. 26 dec. 2e Kerstdag	Geen viering	Geen viering	14.00 levende Kerststal
Za. 28 dec.	--	--	--
Zo. 29 dec.	Eucharistie H. Egging Cantor en samenzang	Eucharistie H. Egging Cantors en samenzang	Eucharistie M. Tharsis, SVD Cantor en samenzang
Di. 31 dec. Oudjaar	Geen viering	Geen viering	Geen viering
Wo. 01 jan. 2020 Nieuwjaar	Geen viering	Geen viering	Geen viering
Za. 04 jan.	--	--	--

Kijk voor de laatste wijzigingen op de websites

St. Jan de Doper - Visitatie 11.00 uur (zo.)	H. Hart van Jezus 9.30 uur (zo.)	St. Liduina en O.L. Vrouw Rozenkrans 18.00 uur (za.) 9.30 uur (zo.)	H.H Jacobus en Martinus 11.00 uur (zo.)
--	--	Eucharistie M. Tharsis, SVD	--
Eucharistie M. Tharsis, SVD Koor: Oostercantorij	Eucharistie H. Egging Koor: H. Hartkoor	Eucharistie M. Tharsis, SVD Koor: In Honorem Dei	Woord- en communieviering parochiaan Koor: Corazon
--	--	Eucharistie Ch. Duynstee	--
Eucharistie H. Egging Koor: zanggroep St. Jan	Eucharistie M. Tharsis, SVD	Eucharistie Ch. Duynstee. Koor: In Honorem Dei. Kindernevendienst	Eucharistie Ch. Duynstee. Samenzang en orgelspel. 13.00 dopen Ch. Duynstee
--	--	Eucharistie H. Egging	--
Eucharistie Ch. Duynstee Cantor en samenzang	Woord- en communieviering parochiaan	Eucharistie H. Egging Koor: In Honorem Dei	Eucharistie H. Egging Samenzang en orgelspel
		19.00 uur H. Egging. Boeteviering met biechtgelegenheid. Samenzang en orgelspel	
--	--	Eucharistie A. Kunnekkadan, SVD	--
Woord- en communieviering parochiaan Koor: Zanggroep St. Jan	Eucharistie Ch. Duynstee	Eucharistie A. Kunnekkadan, SVD Koor: In Honorem Dei kindernevendienst	Eucharistie A. Kunnekkadan, SVD Samenzang en orgelspel
21.00 uur Woord- en communieviering L. Meijer Koor: Zanggroep St. Jan	18.30 uur kerstgezinsviering L. Meijer 21.00 uur eucharistie H. Egging	18.30 uur musical voor en door kinderen 20.00 uur eucharistie Ch. Duynstee 24.00 uur eucharistie A. Kunnekkadan, SVD Koren: In Honorem Dei en Jubilatio	18.30 uur parochiaan kerstgezinsviering 22.00 uur eucharistie Ch. Duynstee Koor: Corazon
Eucharistie A. Kunnekkadan, SVD Cantor en samenzang	Eucharistie H. Egging	Eucharistie Ch. Duynstee Koor: In Honorem Dei	Eucharistie H. Egging. Samenzang en orgelsel. 15.00 uur Kindje wiegen
Geen viering	Geen viering	9.30 uur Eucharistie A. Kunnekkadan, SVD Koor: Jubilatio	Geen viering
	--	Eucharistie Ch. Duynstee	--
Eucharistie A. Kunnekkadan, SVD Cantor en samenzang	Eucharistie A. Kunnekkadan, SVD Koor: H. Hartkoor?	Eucharistie Ch. Duynstee Koor: Jubilatio	Eucharistie Ch. Duynstee
Geen viering	Geen viering	18.00 uur H. Egging, sluitingslof Samenzang en orgelspel	19.00 uur Oecumenische viering in de Dorpskerk
Geen viering	Geen viering	10.30 uur Eucharistie Ch. Duynstee Koor: In Honorem Dei	Geen viering
--	--	Eucharistie M. Tharsis, SVD	--

Liturgisch rooster weekendvieringen, winter 2019/2020, de voorgangers, muzikale ondersteuning

--	**HH Andreas, Petrus en Paulus 9.30 uur (zo.)**	**Pax Christikerk 11.00 uur (zo.)**	**H. Lucaskerk 9.30 uur (zo.)**
Zo. 05. Jan. Driekoningen	Woord- en communieviering parochiaan	Eucharistie H. Egging. Koor: Liriko en Impuls. Kinderwoorddienst en 10+ groep Nieuwjaarsviering met aansluitend nieuwjaarsreceptie	Eucharistie Ch. Duynstee Cantor en samenzang Aansluitend Nieuwjaarsreceptie
Za. 11 jan.	--	18.00 uur Meerpaal H. Egging	--
Zo. 12 jan.	Eucharistie A. Kunnekkadan, SVD	Eucharistie M. Tharsis, SVD Cantors en samenzang	Woord- en communieviering parochiaan Koor: Willibrordkoor
Za. 18 jan.	--	--	--
Zo. 19 jan.	10.00 uur Oecumenische viering in de Immanuëlkerk	Woord- en communieviering parochiaan Cantors en samenzang	Lucas gesloten. 10.00 uur Oecumenische viering in de Bethelkerk. H. Egging en ds Fröberg. Koor: Willibrordkoor
Za. 25 jan.	--	--	--
Zo. 26 jan.	Eucharistie M. Tharsis, SVD	Pax Christikerk gesloten 10.30 uur Oecumenische viering in Kerk-centrum Holy L. Meijer en ? Koor: Impuls	Eucharistie H. Egging Koor: Willibrordkoor
Za. 01 feb.	--	--	--
Zo. 02 feb. Opdracht van de Heer in de Tempel	Eucharistie Ch. Duynstee	Eucharistie Ch. Duynstee. Koor: Liriko. Kinderwoorddienst en 10+ groep	Eucharistie M. Tharsis, SVD. Cantor en samenzang. 19.00 uur Taizé viering in de Bethelkerk
Za. 08 feb.	--	18.00 uur Meerpaal A. Kunnekkadan	--
Zo. 09 feb.	Eucharistie A. Kunnekkadan, SVD Voorstellen 1e communicanten	10.30 uur Eucharistie M. Tharsis, SVD Gezinsviering en voorstellen 1e communicanten. Koor: Okido	H. Lucaskerk gesloten Voorstellen 1e communicanten in De Pax Christikerk
Za. 15 feb.	--	--	--
Zo. 16 feb.	Woord- en Communieviering parochiaan	Woord- en Communieviering parochiaan Koor: Impuls	Eucharistie H. Egging Cantor en samenzang
Za. 22 feb.	--	--	--
Zo. 23 feb	Eucharistie Ch. Duynstee	Eucharistie H. Egging Cantors en samenzang	Woord- en Communieviering parochiaan Koor: Willibrordkoor
Wo. 26 feb. Aswoensdag	19.30 uur A. Kunnekkadan, SVD	19.30 uur M. Tharsis, SVD Samenzang	Lucaskerk gesloten Viering in de Pax Christikerk
Za. 29 feb.	--	--	--
Zo. 01 mrt 1e zondag 40 dagentijd	Eucharistie H. Egging	Woord- en Communieviering parochiaan Koor: Liriko	Eucharistie Ch. Duynstee

Kijk voor de laatste wijzigingen op de websites

St. Jan de Doper - Visitatie 11.00 uur (zo.)	H. Hart van Jezus 9.30 uur (zo.)	St. Liduina en O.L. Vrouw Rozenkrans 18.00 uur (za.) 9.30 uur (zo.)	H.H Jacobus en Martinus 11.00 uur (zo.)
Eucharistie M. Tharsis, SVD Koor: Zanggroep St. Jan	Woord- en communieviering parochiaan Koor: H. Hartkoor	Eucharistie M. Tharsis, SVD Koor: In Honorem Dei	Woord- en communieviering parochiaan
--	--	Eucharistie Ch. Duynstee	--
Kerk gesloten Gezamenlijke viering in de basiliek	Kerk gesloten Gezamenlijke viering in de basiliek	10.30 uur Gezamenlijke viering Schiedamse kerken Eucharistie Ch. Duynstee	Kerk gesloten Gezamenlijke viering in de basiliek
--	--	Eucharistie M. Tharsis, SVD	--
Woord- en communieviering L. Meijer Cantor en samenzang	Woord- en communieviering L. Meijer	Eucharistie M. Tharsis, SVD Koor: In Honorem Dei. Ch. Duynstee 13.00 uur dopen	H. Jacobus gesloten 10.00 uur Oecumenische viering In de Dorpskerk Ch. Duynstee en
--	--	Eucharistie Ch. Duynstee	--
Woord- en communieviering Parochiaan. Koor: Zanggroep St. Jan	Eucharistie A. Kunnekkadan, SVD Koor: H. Hartkoor	Eucharistie Ch. Duynstee Koor: Jubilatio	Eucharistie A. Kunnekkadan, SVD
--	--	Eucharistie H. Egging	--
Eucharistie M. Tharsis, SVD Cantor en samenzang	Woord en communieviering parochiaan Koor: H. Hartkoor	Eucharistie H. Egging Koor: In Honorem Dei	Woord- en Communieviering parochiaan
--	--	Eucharistie Ch. Duynstee	--
Kerk gesloten Gezamenlijke viering in de basiliek	Kerk gesloten Gezamenlijke viering in de basiliek	10.30 uur Gezamenlijke viering Schiedamse kerken. Eucharistie H. Egging	Kerk gesloten. Gezamenlijke viering in de basiliek A. Kunnekkadan 14.00 uur dopen
--	--	Eucharistie M. Tharsis, SVD	--
Woord- en Communieviering parochiaan Koor: Zanggroep St. Jan	Eucharistie Ch. Duynstee	Eucharistie M. Tharsis, SVD Koor: In Honorem Dei	Eucharistie Ch. Duynstee Voorstellen 1e communicanten
--	--	Eucharistie A. Kunnekkadan, SVD	--
Woord- en Communieviering Zr. B. Tuin Cantor en samenzang	Eucharistie H. Egging Koor: H. Hartkoor	Eucharistie A. Kunnekkadan, SVD Koor: Jubilatio	Eucharistie M. Tharsis, SVD
19.00 uur L. Meijer Cantor en samenzang	Geen viering	19.00 uur Ch. Duynstee Orgelspel en samenzang	19.00 uur H. Egging
--	--	Eucharistie M. Tharsis, SVD	--
Eucharistie H. Egging Zanggroep St. jan	Woord- en Communieviering Parochiaan	Eucharistie M. Tharsis, SVD Koor: In Honorem Dei	Eucharistie Ch. Duynstee

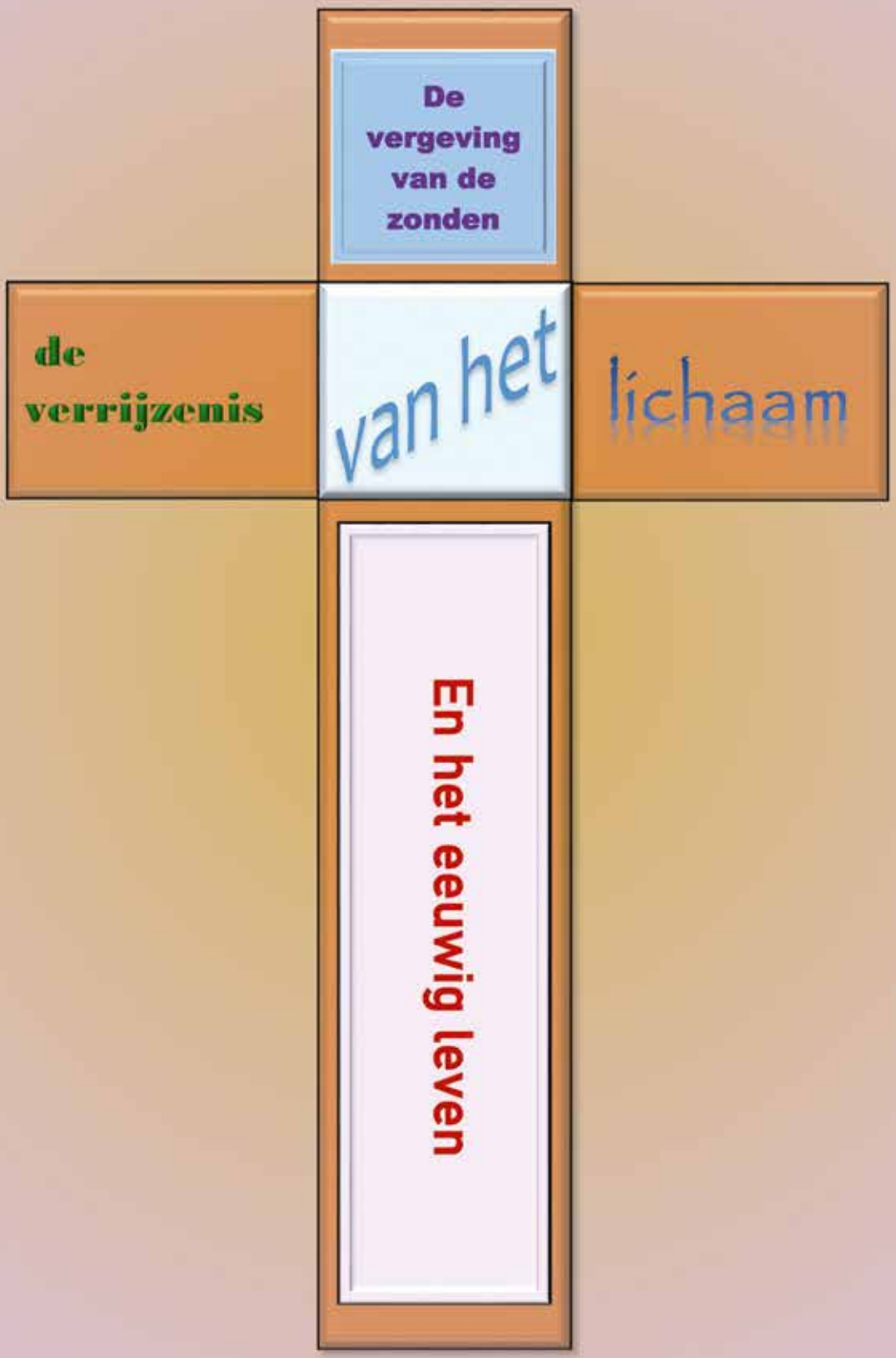
De vergeving van de zonden
de verrijzenis
van het
lichaam
En het eeuwig leven